

PÄRNUMAA OMAVALITSUSTE LIIT
ASSOCIATION OF LOCAL AUTHORITIES OF PÄRNU COUNTYPÄRNUMAA
ARENDESKESKUS

Uuringu

„Pärnumaa elanike liikumisharjumused ja -hoiakud“ analüüs

Teostaja: TÜ Pärnu kolledž

Kontakt: Kandela Õun (Kandela.Oun@ut.ee)

Uuring on valminud Pärnumaa Spordiliidu tellimusel

Allikas: Pärnumaa Spordiliit

Sisukord

Uuringu eesmärk, meetod, korraldus ja lühikokkuvõte	3
Ülevaade küsitlusele vastanutest	5
Liikumisharrastusega tegelemine ja suhtumine terviseporti	7
Harrastajate taustaandmed, liikumisharrastused ja nendega tegelemise kohad	9
Erinevatel aastaegadel liikumisharrastusega tegelemise kestus.....	15
Liikumisharrastusega tegelejate kaaslased ja üritustel osalemine	18
Kokkuvõte	22
Lisad	23
Lisa 1. Küsitlusankeet.....	23
Lisa 2. Joonised	24

Uuringu eesmärk, meetod, korraldus ja lühikokkuvõte

Käesoleva uuringu eesmärgiks on kaardistada Pärnumaa elanikkonna liikumisharjumused ja -hoiakud, et tulemustele tuginedes saada sisendit maakonna vastava valdkonna arengu planeerimiseks. Uuringu tulemusi kasutatakse ka sisendina tervisespordiradade, kergliiklusteede ja välijõusaalide kasutamise analüüsil.

Varasemalt on üleriigiliselt teostatud samas valdkonnas 2015 aastal «Laste liikumisuuring 2015», mille põhjal kaardistati laste liikumisaktiivsust. Sügiseti viib Eesti Olümpiakomitee (EOK) koostöös ühendusega Sport Kõigile läbi rahvastiku kehalise aktiivsuse küsitlust. Pärnu linnas on 2016. aastal teostatud Pärnu linna tervisekäitumise uuring ja sellele tuginedes koostatud 2017. aastal Pärnu linna terviseprofiil, mille lõikes kaardistati 16-64 aastaste elanike tervisekäitumine tervisliku eluviisi indikaatorite lõikes. Selle raames uuriti põgusalt ka elanike liikumisharjumusi. Regionaalne maakonnapõhine (sh Pärnu linn) uuringuvajadus tuleneb vajadusest võrrelda Eesti ja Pärnumaa elanikkonna liikumisharjumusi ja seda kas ja kuidas Pärnumaa tihe- ja hajaasustuste elanike tulemused erinevad üksteisest ja Eestiga üldiselt.

Käesoleva uuringu ankeedi aluseks võeti EOK küsitlus, mida täiendati liikumisharrastustega tegelemise osas detailsema info saamiseks. Uuringu esialgne sihtgrupp oli 15-69-aastased Pärnumaa elanikud, kuid valimisse kaasati ka määratud vahemikus nooremaid ja vanemaid vastajaid. Uuring viidi läbi kvantitatiivuurunguna, mis ei välista olulise info saamiseks ka avatud küsimuste olemasolu ankeedis.

Küsimustiku levitamise eest sihtgruppideni vastutas Pärnumaa Spordiliit, kes levitas Tartu Ülikooli uuringuankeetide keskkonnas *LimeSurvey* koostatud elektroonilist ankeeti Pärnu Postimehe ja sotsiaalmeedia kanalite vahendusel. Kuna elektroonilise ankeedi kasutamisel on keeruline kontrollida vastajate kuulumist sihtrühma, siis ei piiratud sihtgrupi täitumisel edasist vastamist, kuid analüüsimisel arvestatakse erinevate sihtgruppide erinevat arvukust.

Andmeid koguti 2019 aasta märtsi algusest kuni aprilli keskpaigani. Anonüümses küsitluses oli kokku kuni 50 küsimust (vt Lisa 1), mis avanesid vastavalt ankeedi täitja valikutele. Ankeet algab eelinformatsiooni küsimustega (ankeedis küsimused 1–5) kus kaardistatakse vastaja elukoht, sugu, vanus ja rahvus, millele järgnevad kehalise aktiivsuse ja liikumisharrastuse suhtumise ülevaate saamiseks vajalikud küsimused (ankeedis küsimused 6–40) ning ankeedi lõpus vastajat ja tema leibkonda kirjeldada võimaldavad küsimused (ankeedis küsimused 41–50).

Uuringu üldkogumiks olid Pärnu maakonnas elavad inimesed, keda eristati osavalla ja valla tasandil. Esialgsesse valimisse sooviti koguda vähemalt 500 vastajat, kuid valimi tegelikuks suuruseks kujunes 1463 vastajat, kelle seast erinevatel põhjustel arvati analüüsist välja 17, mille tulemusena oli lõpliku valimi suuruseks 1446 vastajat.

Kogutud andmeid analüüsiti kasutades andmetöötluspaketti SPSS ja tabelitöötlusprogrammi MS Excel. Arvutati välja sagedused ja keskmised ning seoste leidmiseks koostati risttabeleid.

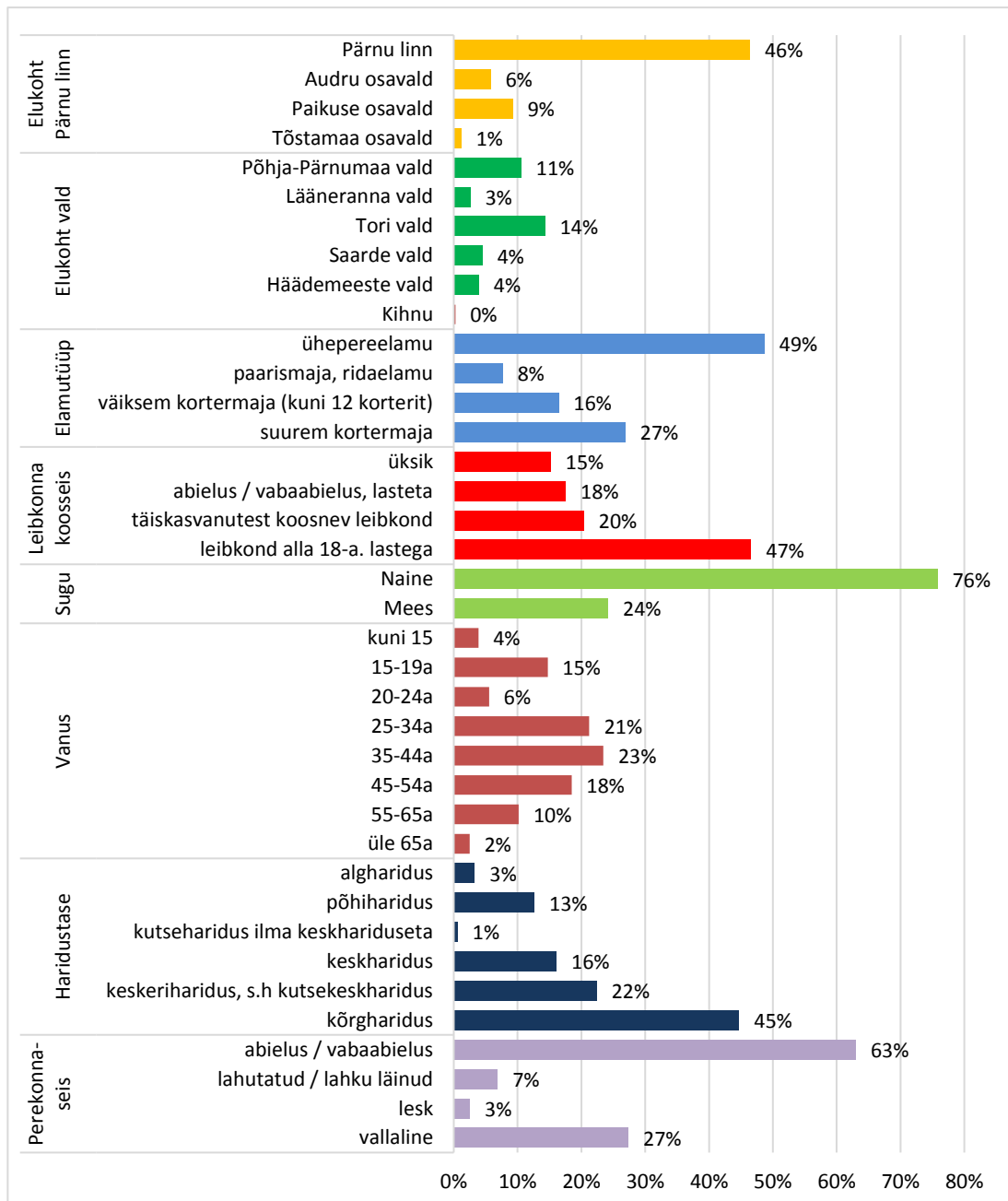
Lühidalt tulemustest:

- tervisesport huvitab 84% vastajaid kas väga või küllatki palju;
- 41% on liikumisharrastusega tegeleenud 10 või rohkem aastat;
- pikemalt tervisesporti harrastanute huvi selle vastu on tunduvalt suurem kui mitteharrastanutel. Naiste ja meeste lõikes erinevusi pole.
- Küsitlusele vastanute seas oli 202 liikumisharrastusega mitte tegelejat (Mittelharrastaja) ja 1244 tegelejat (Harrastaja);

- Mitteharrastaja on ajapuudust põhjuseks toov veidi ülekaalulisusele kalduv, tervisega pigem mitte rahul olev, kuid oma eluga pigem rahul olev isik, kes liikumisharrastustena sooviks tegeleda rattasõidu, ujumise või matkamisega;
- Harrastaja on kehamassiindeksi järgi normaalkaaluline, ta on mitteharrastajast keskmiselt 4 aastat vanem, huvitatud tervisespordist ja tegeleb sellega parema füüsilise vormi või hea enesetunde saavutamiseks juba vähemalt 10 aastat. Ta ei hooli rahvaspordiüritustest ja harrastab kõndi või kepikõndi, sõidab rattaga või jookseb kergliiklusteedel, teede või tänavate ääres või terviseradadel. Pigem meeldib talle liikuda välitingimustes. Ta on oma eluga rahul, ei tarvita ülemäära alkoholi ja tubakatooteid, sööb hommikusööki ja on piisava uneajaga.
- Harrastaja tegeleb enamasti mitme erineva alaga, kuid intensiivsemalt ehk sagedamini kui kord nädalas liikujad tegelevad 2-3 alaga, milleks on jooksmine, rattasõit ja jõuharjutuste tegemine.
- need, kes on nimetanud rohkemaid alasid, tegelevad nendega vähem intensiivselt;
- kergliiklusteed on hinnatud liikumisharrastusega tegelemise kohad, kus kõnnitakse, joostakse ja sõidetakse ka rattaga;
- valdade Harrastajad nimetasid kommentaarides kergliiklusteede puudumist olulise takistusena intensiivsemalt tervisespordiga tegelemisel;
- alla 20-aastased eelistavad teistest sagedamini joosta spordiklubis jooksulindil, kuid 20-44-aastased teede või tänavate ääri;
- välijõusaale kasutab 42% võimlemise kui liikumisharrastusega tegelejatest;
- naised eelistavad rühmatreeninguid, mehed jõusaalis omaette jõuharjutusi teha;
- ujumisega soovitakse tegeleda rohkem, kuid olemasolevad ujulad on üle rahvastatud;
- üle 5 aastase regulaarse liikumisharrastusega tegelemise kogemusega vastajad teevad seda teistest igal aastaajal nädalas veidi kauem;
- suvisel ajal liigutakse nädalas keskmiselt paar tundi kauem kui sügisest kevadeni;
- kuni 5 aastat regulaarselt liikumisharrastusega tegelejad suurendavad oma liikumisega tegelemise aega talvise ajaga võrreldes nii kevadel kui ka sügisel proportsionaalselt, kuid suvise ja talvise liikumise aja võrdluses on juhuslikkust rohkem;
- Pikemat aega harrastanud ei pelga oma harrastustega tegeleda väljas ka siis kui suvi on läbi;
- Harrastajad on oma harrastustega tegelemise mahtudega rahul, kuid on ka neid, kes tahaksid rohkem seda teha;
- Mitteharrastajatest 61% soovib oluliselt rohkem kui praegu liikuda;
- jalgratta või matkamise üritusi ootavad pigem Mitteharrastajad;
- Harrastajad ootavad aastaringseid või suviseid sarju;
- Harrastajate seas on palju neid, kes ei hooli rahvaspordiüritustest, kuid kui oleks mõni pikem seikluslik orienteerumine, matk või rogain, siis nad osaleksid sellel küll;
- Lühemat aega regulaarselt liikumisharrastusega tegelejad soovivad lühemate distantsidega (nt 5km) jooksu üritusi ja rattaretki;
- Rohkem soovitakse üritusi, kus saaks kogu perega koos liikuda;
- Infot liikumisürituste kohta saadakse enamasti internetist sotsiaalmeediast, kuid ka sõbrad ja töökaaslased on need, kes kutsuvad kaasa.

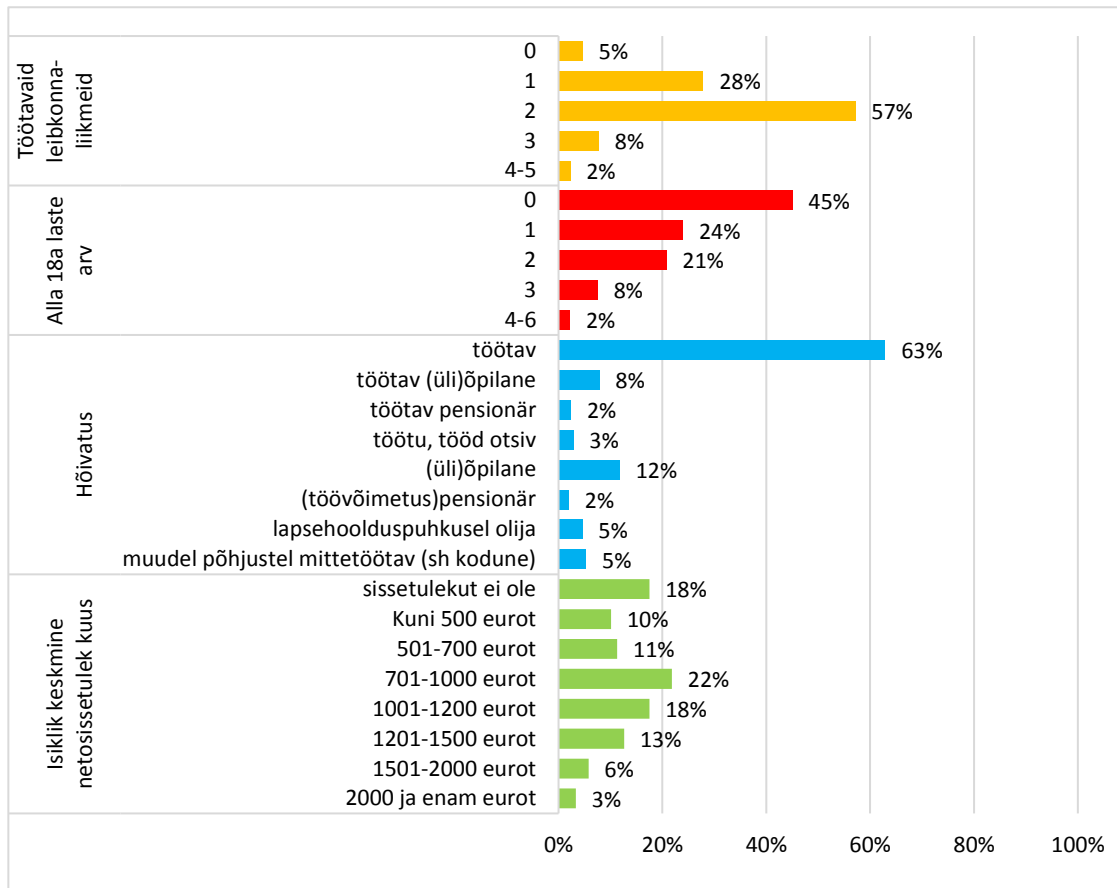
Ülevaade küsitlusele vastanutest

Täidetud ankeete saadi kokku 1463, kuid neist 17 ei olnud sobivad uuringus kasutamiseks (ankeet suures osas täitmata või antud vastused ei läbinud loogilisuse kontrolli positiivselt). Lisaks kustutati osade vastajate enda poolt sisestatud vastused (enamusele küsimustest anti vastajale vastusevariandid ette), mille õigsuses ei saanud veenduda teiste küsimuste vastustele tuginedes. Lõpliku valimi moodustas 1446 vastajat, kellest 99% olid eestlased ja 46% Pärnu linna elanikud, kelle elukoht oli linnas, mitte selle osavaldades (vt joonist 1). Ülejäänud Pärnu maakonna vallad ja ka Pärnu linna osavallad olid samuti sellise arvulise esindatusega, et nende kohta saab järeldusi teha. Vastajatest pooled elavad ühepereelamutes ning on leibkonnad, kus on lisaks täiskasvanutele ka alaealisi lapsi.

Joonis 1. Uuringus osalenuid kirjeldavad andmed (n=1446)

Kõige enam osales uuringus naised (76%) ning oodatust vähem vastajaid on vanusegrupis 20-24. aastat. Hariduse ja perekonna seisu järgi on jagunemine sarnane üldkogumiga. Kõige rohkem on vastajate seas selliseid leibkondi, kus töötab kaks leibkonna liiget (57%, vt joonis 2) ja pole ühtegi allaalast last (45%). Vastajatest töötab 63% ja 22% saab Eesti keskmisele sarnast sissetulekut. Küsitluse jagamise tagasisidest sotsiaalmeedias võis lugeda küsimusi, miks küsitakse sellised küsimusi sportimisega seoses, kuid põhjuseks saab tuua selle, et sportimine võib kaasa tuua kulusid, mis väiksema sissetulekuga ja suurema leibkonnaga harrastajatele võib tähendada liikumisharrastusega tegelemiseks takistusi. Samas on ka perekonna mõju liikumise harrastamisele tõestatud.

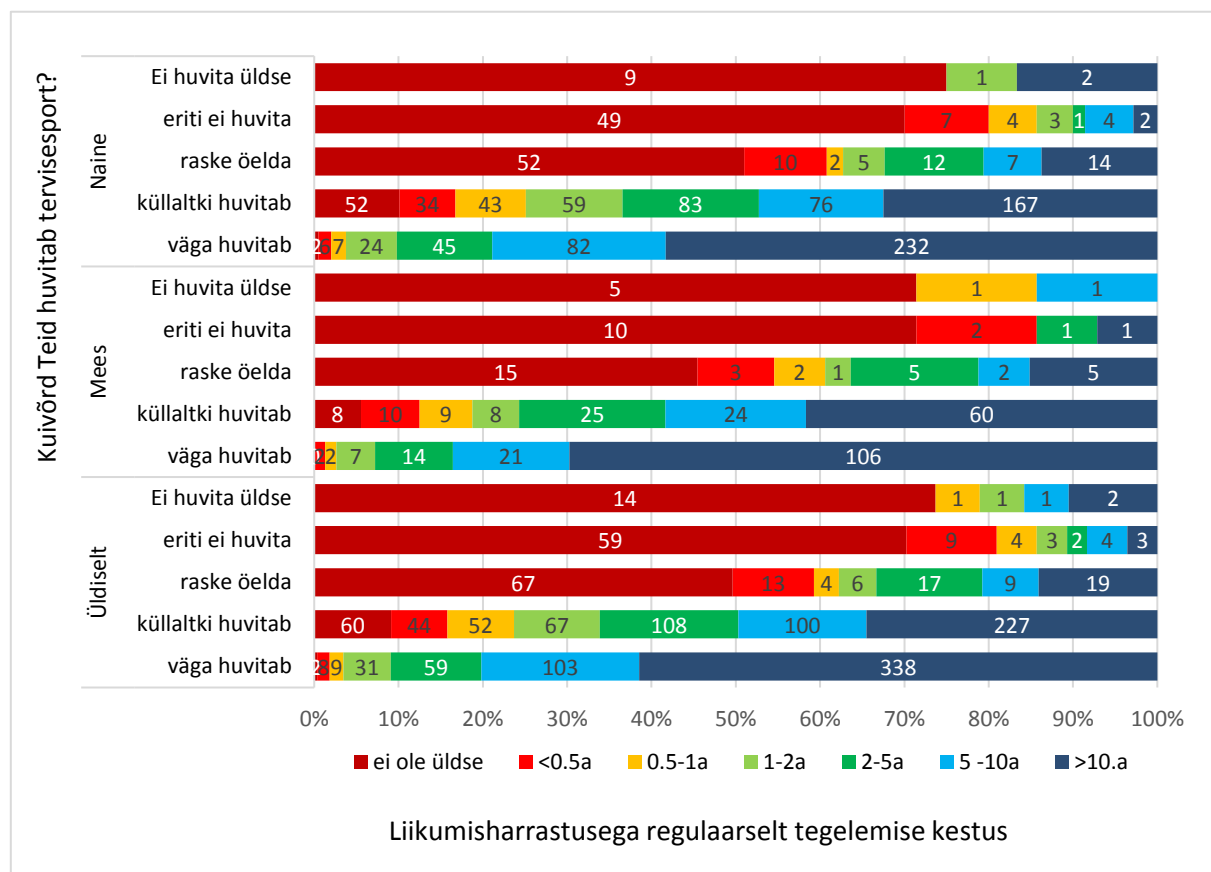

Joonis 2. Vastajate majanduslikku seisundit mõjutavad näitajad (n=1446)

Kokkuvõtteks valimi usaldusvärsuse kohta saab öelda, et kuigi valdade elanike vastuseid oleks oodanud rohkem, on valim piisavalt suur, et võimaldada erinevate sotsiaal-demograafiliste näitajate järgi võrdlusi ning erinevad sihtgrupid on piisavalt esinduslikud, et anda ülevaade nende liikumisharrastuse olukorrast ja hoiakutest. Kõikide küsimuste kohta on lisades toodud erinevate sotsiaaldemograafiliste gruppide võrdlused virnlintdiagrammidena.

Liikumisharrastusega tegelemine ja suhtumine tervisesporti

Esmalt sooviti teada kuivõrd huvitab vastajaid tervisesport ja vastuseks võib öelda, et 84% vastajaid huvitab see kas väga või küllatki palju. Küsimusele kui kaua on järjest ja regulaarselt tegeletud liikumisharrastusega ütles 14%, et üldse ei ole ja 41% on seda teinud juba kümme ja rohkem aasta (Vt Lisa 2 joonis 2.1). Meeste ja naiste jagunemine nende kahe küsimuse lõikes ei erine. Kui vaadata tervisesporti suhtumise ja liikumise harrastamise seoseid, siis saab öelda, et pikemalt harrastanute huvi tervisespordi vastu on tunduvalt suurem kui mitteharrastajatel (vt joonis 3) ehk 70% neist, keda tervisesport ei huvita ei tegele ka liikumisharrastusega ja neist, kellel on raske oma huvi tervisespordi vastu väljendada ei tegele liikumisharrastusega 50%. Samas võib vastajate seas leida ka neid, kes tervisespordist ei huvitu, kuid on regulaarselt liikumisharrastusega tegelema üle viie aasta. Meeste ja naiste osas suuri erinevusi pole, samas on naiste seas protsentuaalselt meestest poole rohkem (naisi 10%, mehi 5%) neid, keda tervisesport küllaltki huvitab, kuid kes liikumisharrastusega ei tegele.

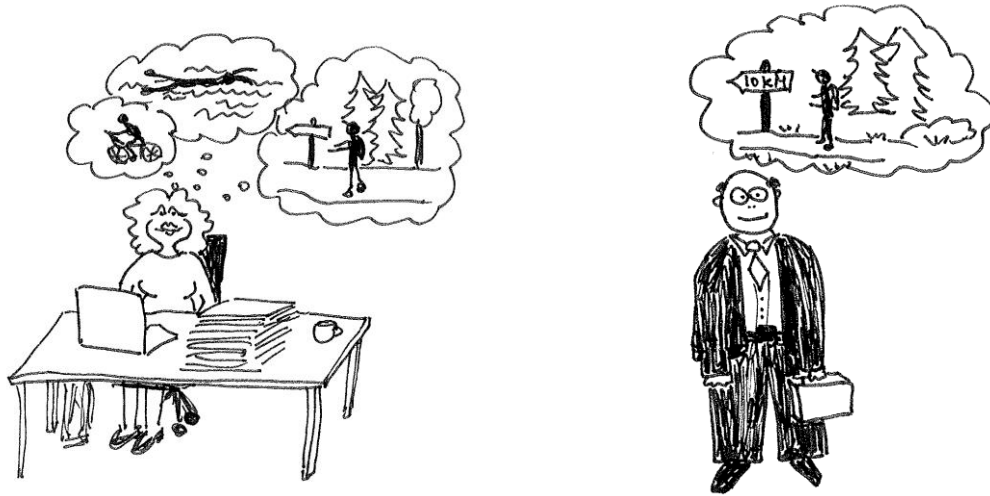

Joonis 3. Meeste ja naiste suhtumine tervisesporti ja liikumisharrastusega tegelemise kestus (n=1446)

Liikumisharrastusega tegelemise küsimus oli ka esimene koht, kus vastajad suunati liikumisharrastusega tegelevatele (edaspidi Harrastajad) või mittetegelevatele (edaspidi Mitteharrastajad) vastajatele mõeldud küsimustele. Need kaks sihtgruppi olid ka põhilised uuritavad sihtgruppid peale selle, et vastajad pidid olema Pärnumaa elanikud. Mitteharrastajaid oli vastajate seas 202 ja Harrastajaid 1244.

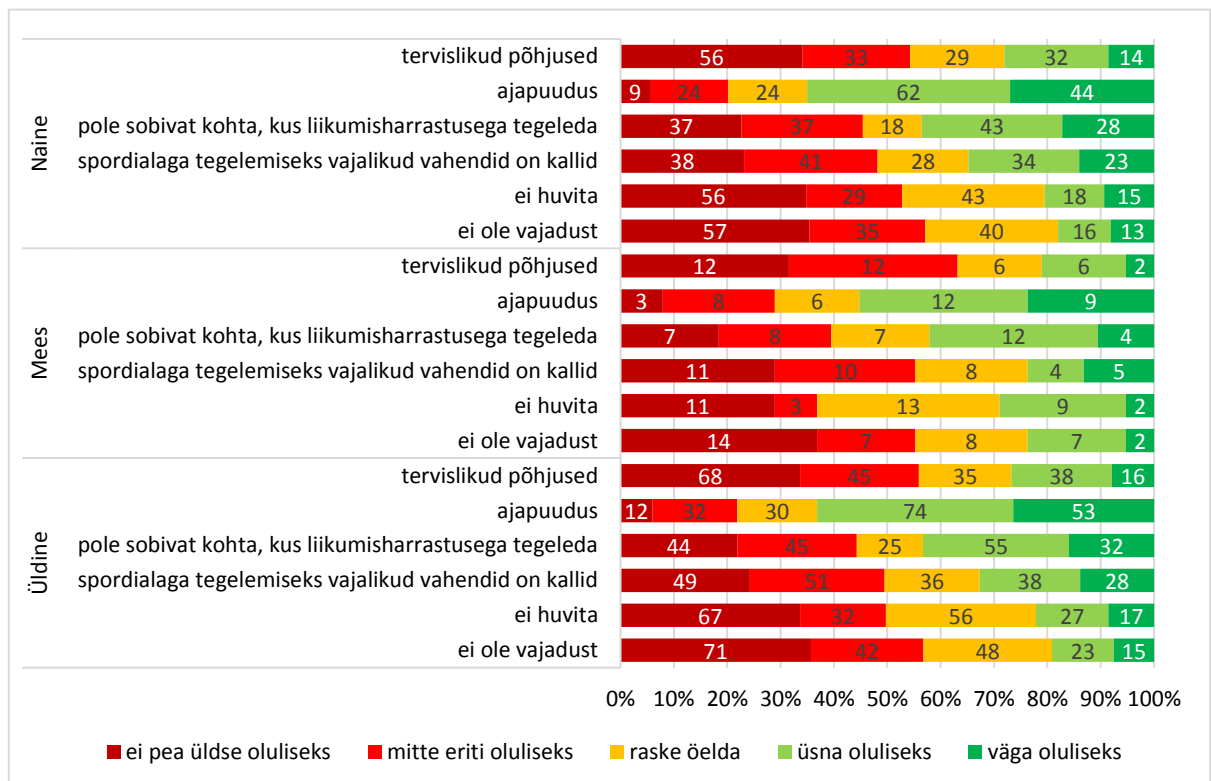
Kogutud valimi andmetele tuginedes saab öelda, et Mitteharrastaja on pigem veidi ülekaalususele kalduv enamasti ajapuudust liikumisharrastusega mittetegelemiseks põhjuseks toov (63% seda põhjust üsna või väga oluliseks pidajat), hea meelega harrastaks rattaga sõitmist (68%), ujumist (53%) või matkamist (50%). Mitteharrastaja on oma terviseiga pigem rahul (41%) või pigem mitte rahul (35%), eluga üldiselt pigem rahul (54%), une aja piisavuse kohta ütleb kõige sagedamini nii ja naa

(39%), ei tarbi ei alkoholi (68%) ega suitseta (77%) liiga palju, 60% sööb enamasti või alati igal hommikul, kuid teadlikult toitumise kohta ütleb nii ja naa (55%). Mitteharrastajaid võiks piltlikult kujutada järgmiselt:

Pilt 1. Nais- ja meesmitteharrastajate illustratsioon (autor Marit Piirman)

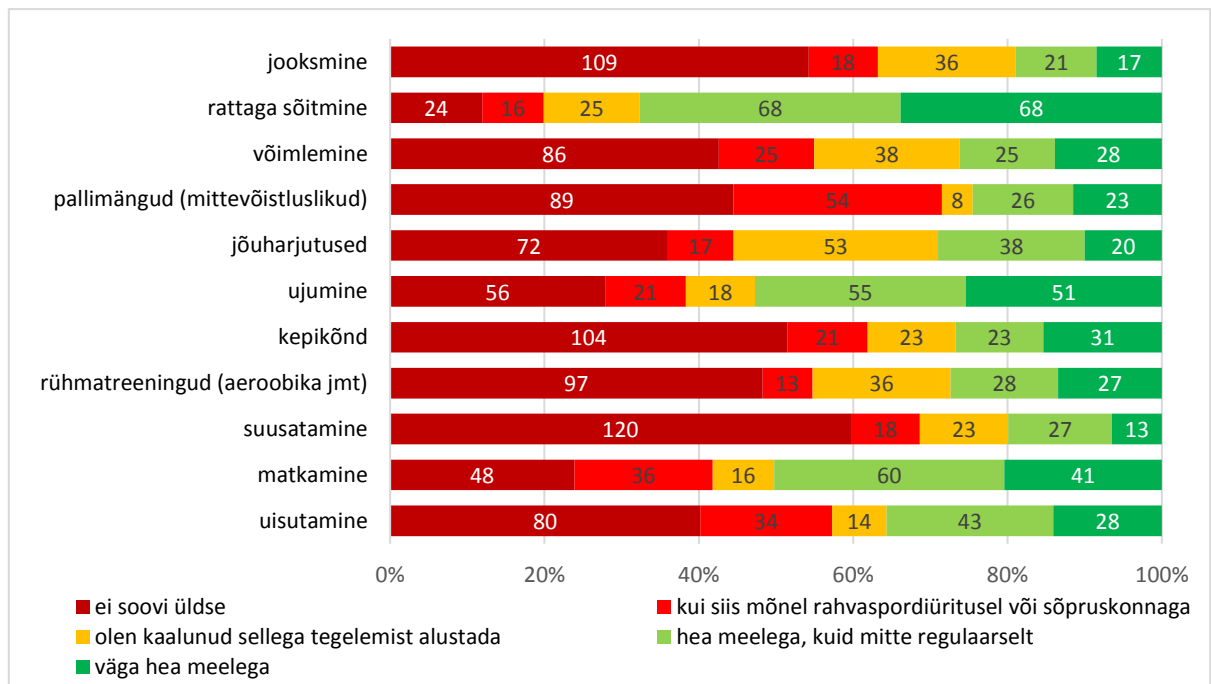
Kui võrrelda Mitteharrastajate põhjuseid (vt joonis 4), mis takistavad neil liikumisharrastusega tegelemast meeste ja naiste lõikes, siis on ajapuudus mõlemal grupil sarnaselt oluline takistus, kuigi naised toovad seda protsentuaalselt sagedamini põhjuseks kui mehed. Spordivahendite hind on naistele veidi sagedamini takistuseks samas kui liikumisharrastusega tegelemise koha puudumine ja huvipuudus on pigem meeste takistus. Tervislikud põhjused 55% vastajatele suureks takistuseks ei ole.

Joonis 4. Liikumisharrastusega mittetegelemise takistuste olulisus Mitteharrastajate seas (n=202)

Vastajatel oli võimalus ka kommenteerida oma vastuseid ja Mitteharrastajad tõid välja nii motivatsioonipuudust, laiskust, kui ka meeldivate liikumisvõimaluste (ujula, rulluisutamiseks jmt sobiva kergliiklustee ja muude organiseeritud liikumisharrastuste) kauguse, sest peale tööd linnast maale perega sõites ei soovita enam linna tagasi sportima minna. Mehed nimetasid ka aerutamise ja kiikinguga tegelemise huvi, viimasega tegelemise on aga võimalused suhteliselt piiratud. Üks meesterahvas avaldas soovi käia jõusaalis ka varahommikul kell 5-6, kuid Pärnus sellised võimalused puuduvad.

Mitteharrastajatelt küsiti ka seda, millise liikumisharrastusega nad tegeleda sooviksid ja kui intensiivselt ja tulemusi võib näha joonisel 5.

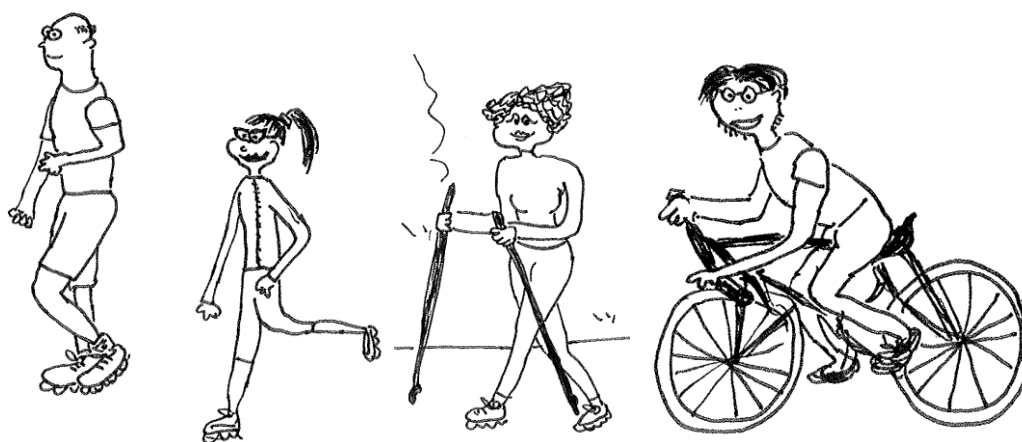
Joonis 5. Liikumisharrastused, millega sooviksid tegeleda Mitteharrastajad (n=202).

Nagu eespool nimetatud sai, siis soovitakse tegelda kas rattasõidu, ujumise või matkamisega. Meeste ja naiste võrdluses eelistab 70% naise ja 58% mehi rattasõitu, jõuharjutusi on vähemalt kaalunud või sooviks ka tegeleda 66% meestest (vastavalt 54% naistest), rühmatreeninguid 53% naistest (16% meestest), võimlemist 50% naistest (26% meestest), uisutamist 47% naistest (26% meestest), kepikeondi 43% naistest (19% meestest) ja pallimänge 37% meestest (27% naistest).

Harrastajate taustaandmed, liikumisharrastused ja nendega tegelemise kohad

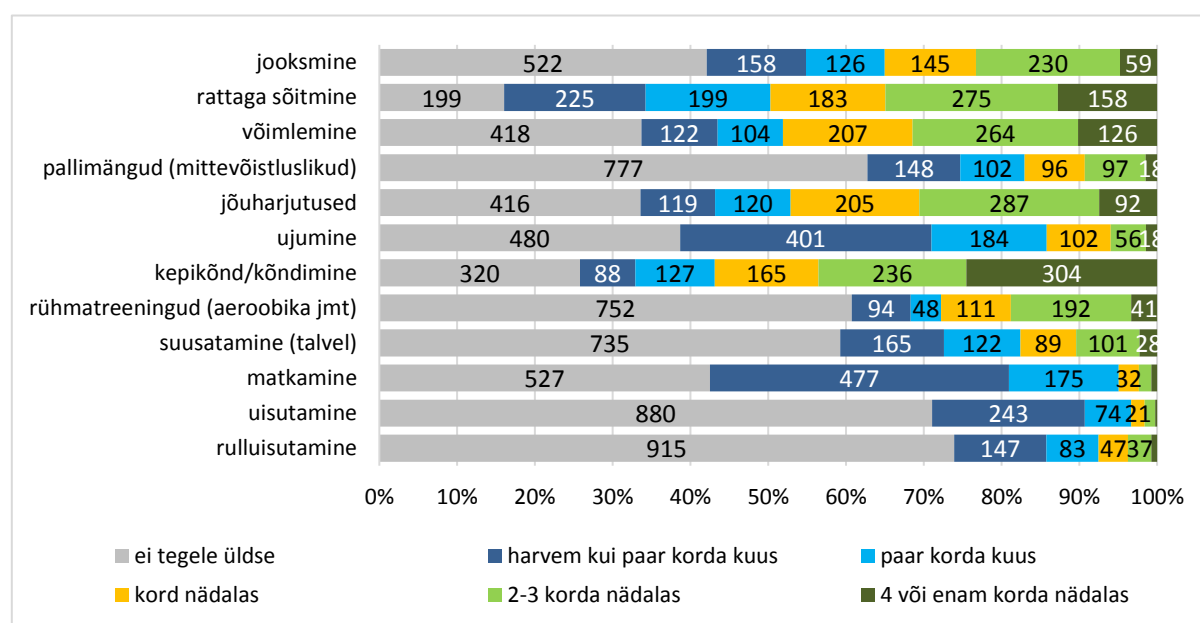
Harrastaja on füüsiliste näitajate poolest normaalse kehaehitusega (nii naiste kui ka meeste KMI on alla 25 ja kuni 2 ühiku võrra madalam, kui mitteharrastajal), naisharrastaja kaalub keskmiselt 67 kg ja meesharrastaja 82 kg (mitteharrastajast vastavalt 4 kg ja 7 kg kergemad), ta on keskmiselt neli aastat vanem (mees 36a, naine 38a) kui mitteharrastaja, keda huvitab väga tervisesport (vt Lisa 2 joonis 2.1). Ta tegeleb liikumisharrastusega regulaarselt juba kauem kui kümme aastat ja teeb seda sellepärast, et tahab olla vormis (90% pidas seda väga või üsna oluliseks), enesetunne oleks hea (97%) ja kodu lähedal on head sportimisvõimalused (74%). Ta pigem ei hooli rahvaspordiüritustel osalemisest (32%), koos sõpradega sportimisest (48%) ja töökoha poolt sportimiseks jagatavatest soodustustest või hüvedest (45%). Harrastaja kõnnib (keppidega või ilma) (44% teeb seda 2-3 või rohkem kui 4 korda

nädalas) teede või tänavate ääres (74% enamasti või alati) või kergliiklusteedel (71%) või sõidab rattaga sagedamini kui 2-3 korda nädalas (35%) teede või tänavate ääres (81%), kergliiklusteedel (75%) või spetsiaalselt liikumisharrastuseks mõeldud terviseradadel (50%). Keskmiselt kulub tal nädalas sportimisele suvel 10 tundi, kevadel ja sügisel 8 tundi ja talvel 6 tundi. Suvel harrastab ta seda enamasti või ainult välitingimustes (82%), sügisel ja kevadel sise- ja välitingimustes võrdselt (37%) ja talvel enamasti sisetingimustes (34%). Kõige sagedamini treenitakse kas omaette (37%) või treeneri juhendamisel (24%), oma treeningmahtu peetakse kas enamvähem või täiesti piisavaks (69%), 55% soovib tegeleda mõnevõrra rohkem kui praegu ja nad arvavad, et kõige rohkem on juurde vaja aastaringseid liikumissarju (34%). Harrastajatest 38% ei ole osalenud ühelgi rahvaspordiüritusel, nad on enda arvates oma tervisega (65%), eluga (66%) pigem rahul, neil on piisav une aeg (51% nõus või väga nõus), nad ei tarbi liiga palju alkoholi (53% väga nõus) ega suitseta (84% väga nõus), söövad igal hommikul (50% väga nõus), kuid teadlikule toitumisele panevad rõhku keskmiselt (nii ja naa 47%, nõus 31%).

Pilt 2. Nais- ja meesharrastajate illustatsioonid (autor Marit Piirman)

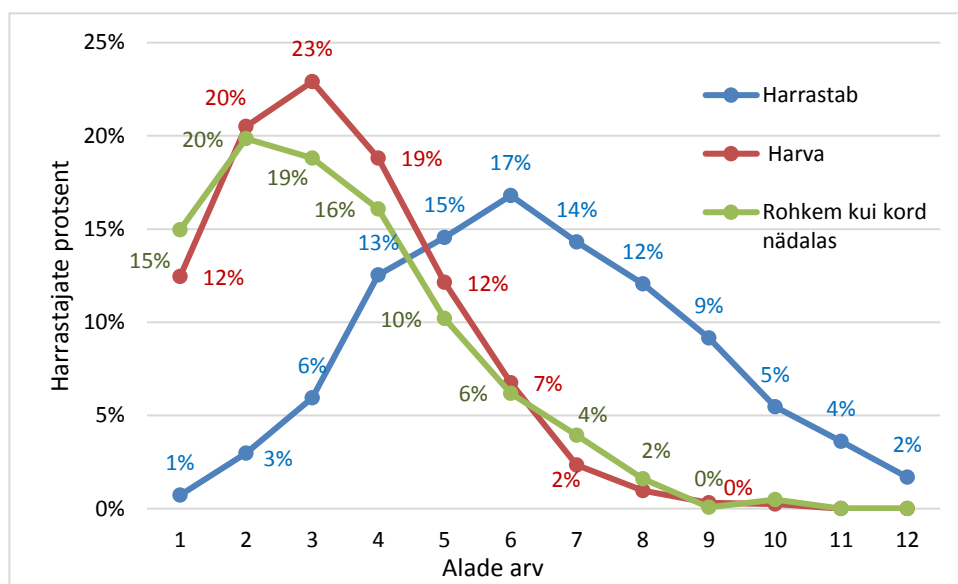
Kui Mitteharrastajatelt uuriti, millega nad tegeleda sooviksid, siis Harrastajatelt sooviti teada saada erinevate liikumisharrastustega tegelemise intensiivsust, mille üldised tulemused on toodud joonisel 6.

Joonis 6. Liikumisharrastused, millega tegelevad Harrastajad (n=1244)

Põhilised liikumisharrastused on rattaga sõitmine (tegeleb 84% Harrastajatest), kõndimine või kepikõndimine (75%) ja matkamine (58%) ja kõige intensiivsemalt tegeletakse kõndimisega, mida 4 ja enam korda nädalas harrastab 28% Harrastajaid. Sellise sagedusega kõndimise harrastajaid on kõige rohkem valdadest vastanud harrastajate seas. Põhjuseks võib tuua selle, et maapiirkondade liikluskoormus väiksemate teede ääres väiksem ja see võimaldab ka teede-tänavate ääres kõndimise kui kõige vähem vahendeid nõudva harrastusega tegeleda. Muude harrastustega tegelemiseks võib maapiirkondade elanikel olla vajadus kuskile transpordivahendiga liikuda. Pärnu linna ja selle osavaldade elanike seas on sarnaselt keskmiselt 25% neid, kes üldse kõndimist ei harrasta kui ka neid, kes teevad seda vähemalt neli korda nädalas, samas on Pärnu linna elanikel lähemal näiteks mitmeid spordiklubsid ja teisigi võimalusi liikumisharrastusega tegeleda.

Harrastajate vastuste põhjal arvutati välja ka see, mitme alaga korraga ja kui sageli tegeletakse. Selgub, et kõige sagedamini harrastatakse pakutud 12-st alast korraga kuute ala (17%, vt joonis 13), kuid rohkem kui kord nädalas harrastatakse siiski enamasti 2-3 ala.

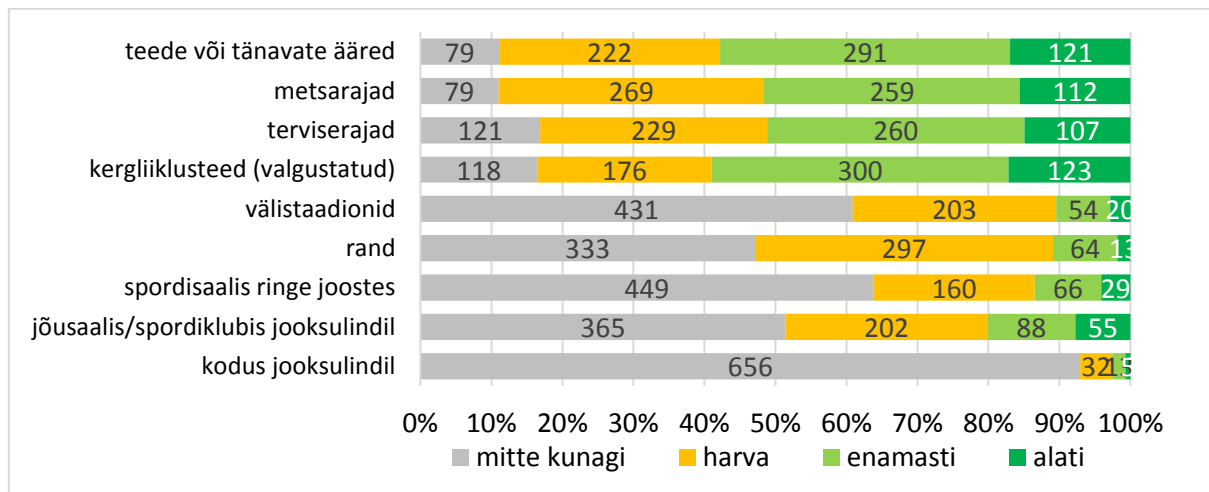

Joonis 13. Erinevate harrastustega tegelemise arv ja intensiivsus.

Enamasti harrastatakse väiksema intensiivsusega aladest koos kõndimist, rattasõitu, võimlemist ja jõuharjutuste tegemist, kuid suurema intensiivsusega harrastatakse enamasti kahte või kolme ala ja selleks on jooksmine, rattasõit ja jõuharjutuste tegemine. Sellest võib teha järelduse, et tõsisemalt liikumisharrastusega tegelejad on keskendunud vähemale arvule aladele, kuid need, kes tegelevad rohkemate aladega teevad seda pigem harvem.

Kõikidelt, kes märkisid, et tegelevad joonisel 6 nimetatud liikumisharrastusega mingilgi määral, küsiti lisaks seda, kus nad vastava liikumisharrastusega tegelevad.

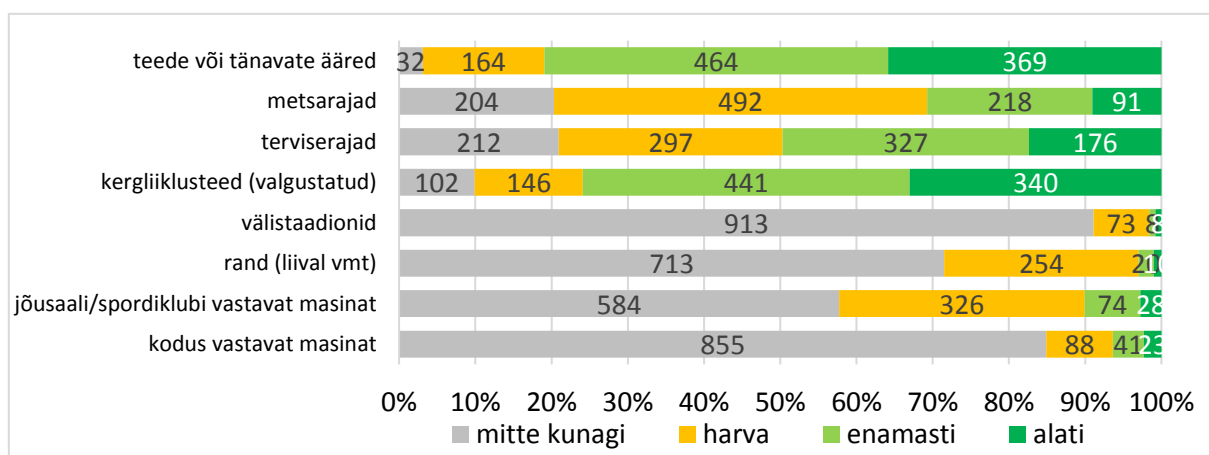
Jooksmisega tegeleb 718 Harrastajat ja seda enamasti siiski välitingimustes (vt joonis 7), kuid mitte staadionil ja rannas. Kui üldiselt ei ole vahet, kas joostakse teede või tänavate ääres, metsa- või terviseradadel või kergliiklusteedel, siis Pärnu linnas kasutab 70% vastajatest siiski pigem kergliiklusteid ja terviseradu, osavaldades ja valdades metsaradu või teede ääri, kuid Tori vallas pigem teede ääri või kergliiklusteid.

Joonis 7. Jooksmisega tegelemise kohad (n=718).

Algajad jooksjad teevad seda pigem teede või tänavate ääres (68% enamasti või alati), kuid ka spordiklubides jooksulindil (34%), veidi kogenumad pigem kergliiklusteedel (69%), kuid kauem kui kaks aastat jooksmisega tegeleenud vastajad kasutavad kõiki nelja enamlevinud kohta pea sarnase sagedusega. Huvitav trend on vanusega – alla 20-aastased vastajad eelistavad teistest vanusegruppidest sagedamini spordiklubides jooksulindil joosta, samas kui 20-44-aastased eelistavad teede või tänavate ääri, 45-65-aastased metsaradu ja üle 65-aastased kergliiklusteid.

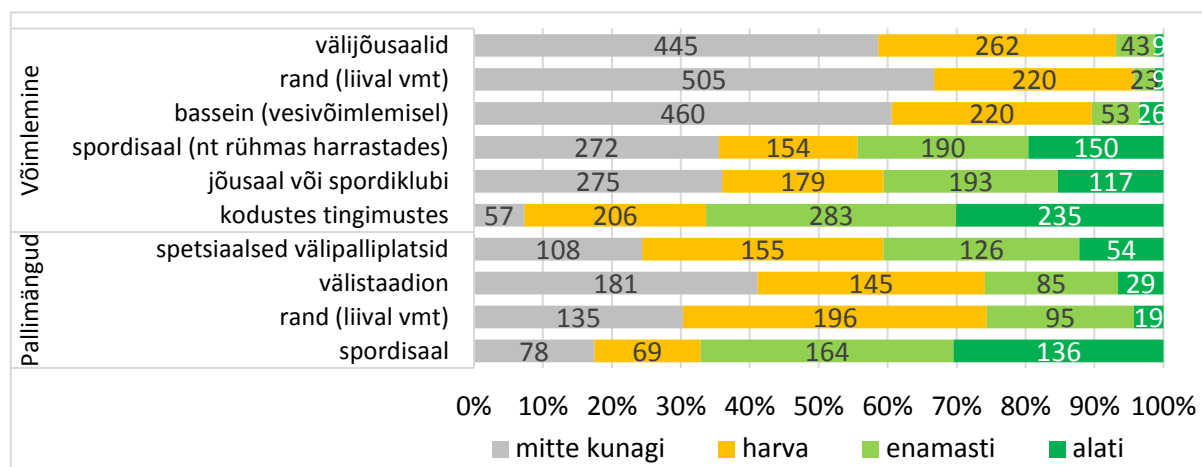
Rattaga sõitmiseks eelistatuid kohad (vt joonis 8) on teede ja tänavate ääred (97% vastajatest kasutab) ja kergliiklusteed (90%), kuid 80% sõidab ka metsateedel või terviseradadel. Jooksmisest sagedamini kasutatakse ka vastavat masinat kas siis jõusaalis/spordiklubis (42%) või kodustes tingimustes (15%). Kergliiklusteid kasutavad rattaga sõitmiseks enamasti või alati Pärnu linna (88%), Paikuse osavalla (90%), kuid ka Audru osavalla (76%), Tori (71%), Saarde (42%) ja Häädemeeste (52%) valla vastajad. Valdades ja linnasüdamest kaugemal elavate vastajate peamine koht, kus sõidetakse on siiski teede ja tänavate ääred, Häädemeestel mainiti sageli ka metsaradu (55%). Vanuse, harrastusega tegelemise aja ja soo lõikes siin eelistuste vahel erinevusi polnud, kuid jõusaalis vastaval masinal sõidavad pigem alla 24-aastased harrastajad (14-21%) ja kodus üle 65-aastased (24%).

Joonis 8. Rattasõiduga tegelemise kohad (n=1040).

Võimlemisega tegeletakse (vt joonis 9) kõige sagedamini kodustes tingimustes (93%), järgmised eelistatud kohad on spordisaal või spordiklubi/jõusaali (64%), kuid kolmandik vastajaid kasutab selleks ka välijõusaale, randa või ka basseini. Spordisaalis rühmatreeninguid harrastavad pigem Saarde valla (61%), Paikuse osavalla (56%), Tori valla (47%), kuni aasta võimlemist harrastanud (40-50%) ja naised

(48%), kuid mehed ja üle aasta Harrastajad eelistavad kas kodustes tingimustes või jõusaalis omaette võimlemisega tegeleda.

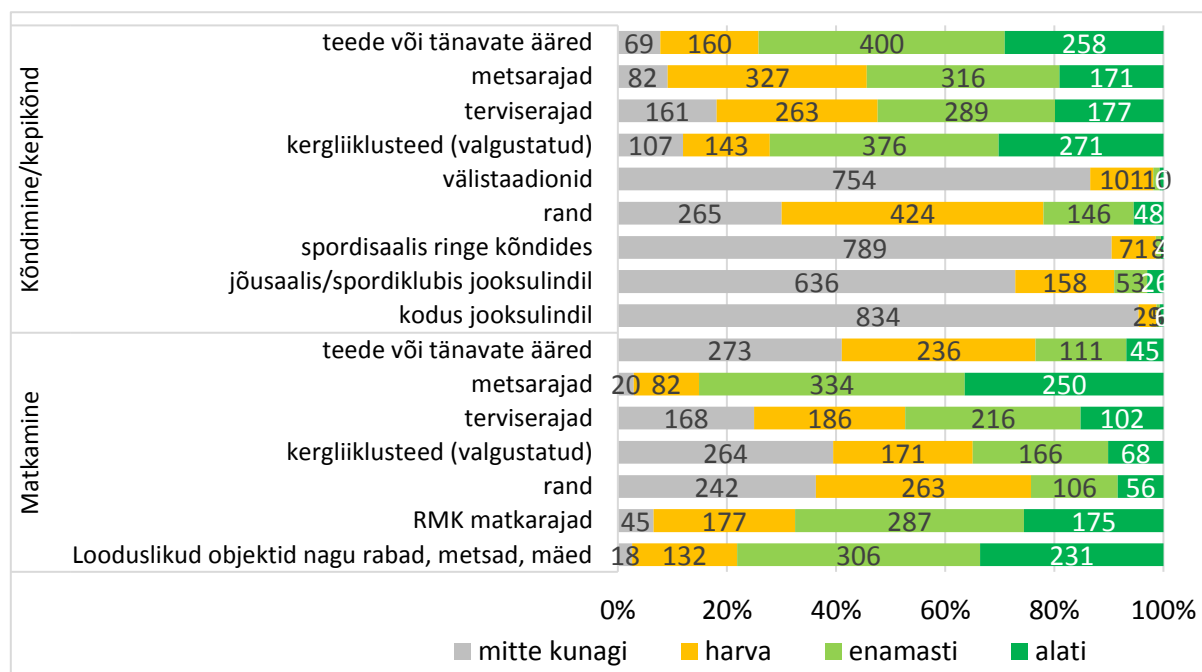

Joonis 9. Võimlemise (n=823) ja pallimängudega (n=461) tegelemise kohad.

Pallimängudega tegeletakse (vt joonis 9) enamasti siiski spordisaalis, kuid seda tehakse ka spetsiaalsetel välipalliplatsidel (41% enamasti ja alati).

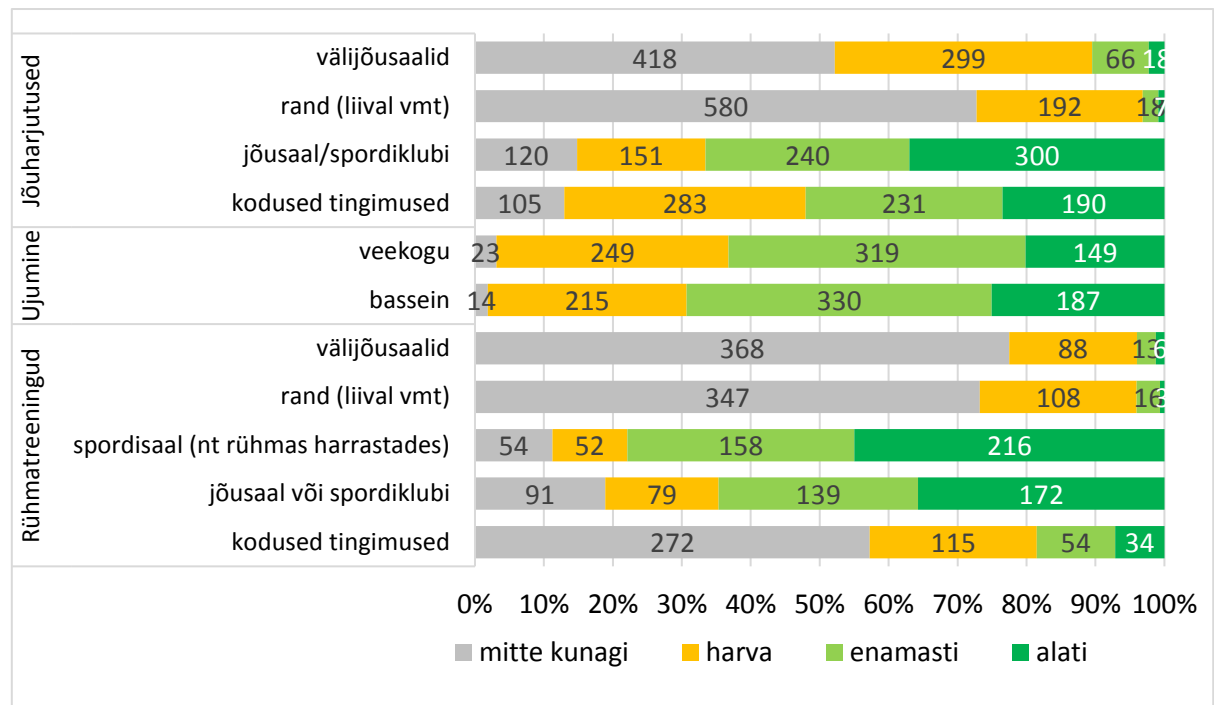
Kõndimine on üks eelistatuimaid liikumisharrastusi just selle lihtsuse ja spetsiaalsete vahendite mitte vajamise poolest. Sellega tegeletakse enamasti välitingimustes (vt joonis 10), kuid on ka neid, kes teevad seda spordiklubides jooksulindil.

Matkamisel eelistatakse looduslikke objekte, metsa- või RMK matkaradu. Ka spetsiaalselt liikumisharrastuseks mõeldud tervisaradu on selle tegevuse harrastamisel mainitud. Valdades eelistatakse matkata metsaradadel veidi rohkem kui mujal, kuid see võib tuleneda ka metsade lähedusest. Selle liikumisharrastuse juures oleks olnud huvitav uurida kui paljudel on lemmikloomaks koer, kes arvatavasti on üks liikumisharrastusega tegelema õhutamaja nagu kommentaarides mitmed vastajad ka ütlesid.

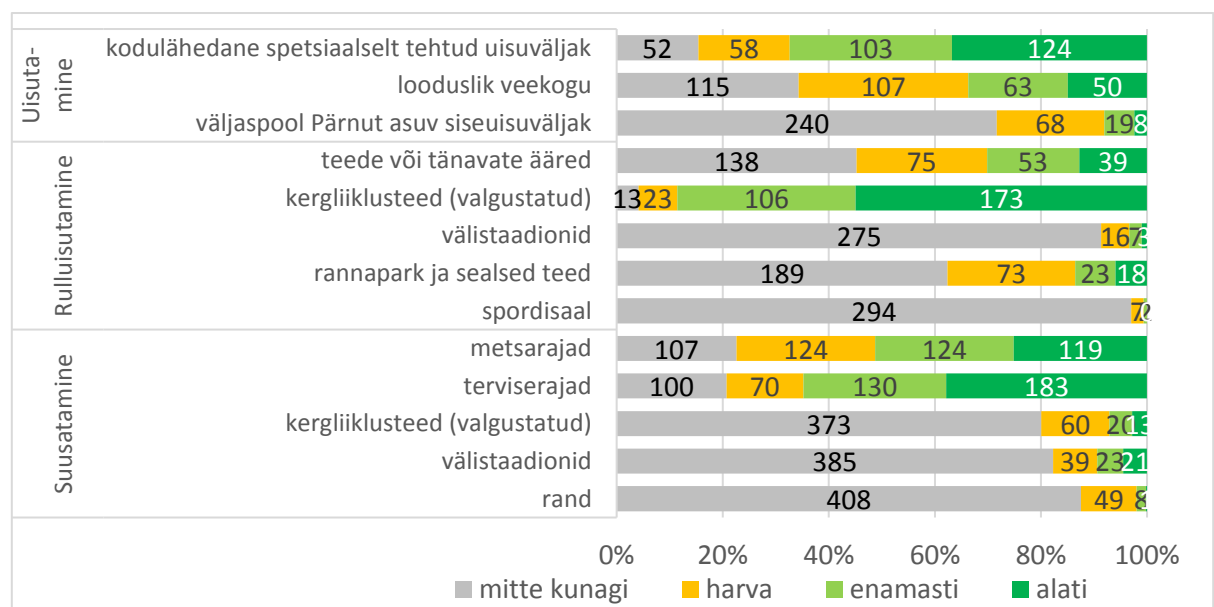
Joonis 10. Kõndimise/kepikõnni (n=920) või matkamisega (n=713) tegelemise kohad.

Jõuharjutusi eelistatakse teha (vt joonis 11) pigem jõusaalis (66% enamasti või alati) või kodustes tingimustes (52%), välijõusaale kasutavad pigem nooremad, mehed või juba pikemat aega selle harrastusega tegelejad. Rühmatreeningud sobivad vastajate arvates rohkem spordisaalidesse (78%) või -klubidesse (65%).

Joonis 11. Jõuharjutuste (n=823), ujumise (761) või rühmatreeningutega (n=486) tegelemise kohad.

Ujumise harrastamise koht sõltub arvatavasti aastaajast ja siine märgatavat erinevust eelistuste osas pole. Uisutamine ja suusatamine on ka sellised alad, millega tegelemine sõltub ilmastikust ja enamasti harrastatakse uisutamist kas spetsiaalsetel uisuväljakutel või looduslikel veekogudel ning suusatamist metsa- või terviseradadel. Rulluisutamine nõuab asfalteeritud teekatet ja need tingimused on kõige soodsamad kergliiklusteedel.

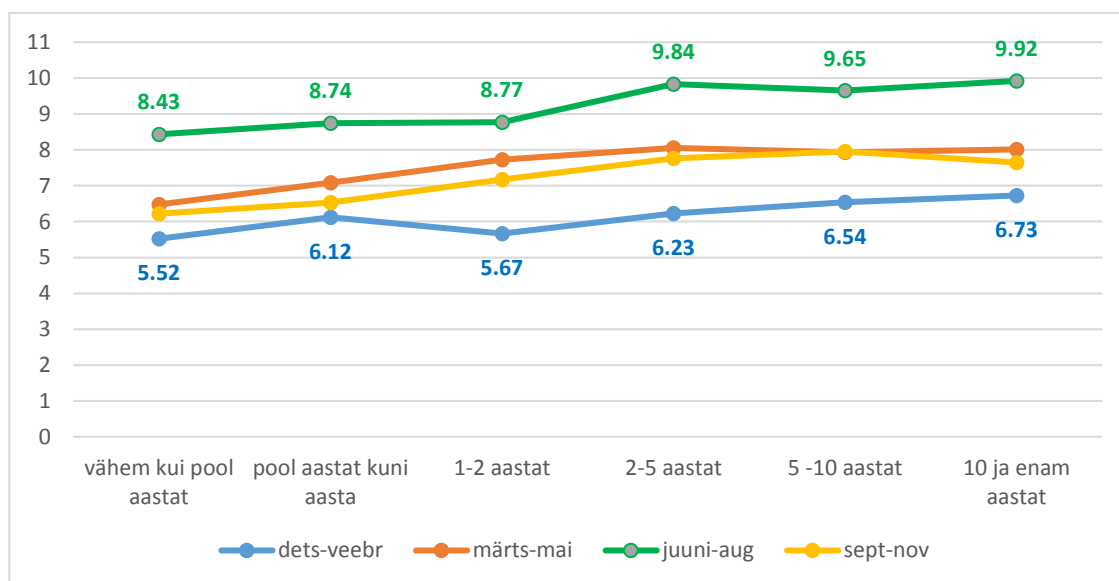
Joonis 12. Uisutamise (n=358), rulluisutamise (n=323) või suusatamisega (n=505) tegelemise kohad.

Üks vastaja tegi ettepaneku suusaradade tegemise kohta: „Mõni suusarada võiks olla ka mere ääres. Ennevanasti oli rannas väga ilus suusarada. Algas juba Tõllapulga teest ja jõudis Raekülani välja. Seal oli see eelis, et kunagi ei olnud rada risu täis. Ka tänapäeval katsetatakse Mai rajoonis mereäärset suusatamist, kuid hästi neil ei paista seal minevat, sest õiget rada ju ei ole. Aga arvan, et lastele oleks see kindlasti vajalik, sest kõik vanemad ja vanavanemad ei tule lastega metsa, sest ise nad ei suusata ja lapsed ju üksi ka ei tule.“

Harrastajate kommentaarid oma liikumisharrastuse täpsustamiseks olid, et maal on sageli kergliiklusteede puudumine, pimedus ja lahtised koerad, mis ei luba talvisel perioodil nii aktiivselt liikuda kui tahaks. Rattaga sõidavad mitmed vastajad tööle ja seega niisama seda ala ei harrastata. Liikumisharrastustena mainiti lisaks ankeedis olevatele ka discgolfi, tantsu või rahvatantsu, koeraga jalutamist, hobusega metsas ratsutamist, mediteerimist, orienteerumist, rullsuusatamist, kodustes tingimustest sulgpalli mängimist ja jääaugus ujumist. Seega on võimalikke viise, mida vastajad liikumiseks kasutavad, väga erinevaid.

Erinevatel aastaegadel liikumisharrastusega tegelemise kestus

Enamasti tegeletakse liikumisharrastusega soojemal ja kuivemal ajal pikemalt ja välitingimustes ning külmemal, pimedamal ja niiskemal ajal tehakse seda sisetingimustes ja lühema ajaga. Seda tendentsi kinnitasid ka käesoleva uuringu tulemused. Kui võrrelda liikumisharrastusega tegelemise kestust nädalas erinevatel aastaegadel (vt joonis 14), siis saab öelda, et üle 5 aasta liikumisharrastusega tegelenud vastajad teevad seda nädalas veidi kauem igal aastaajal kui vähem kui aasta liikumisharrastusega tegelenud vastajad. Suvisel ajal juunist augustini liiguvad kõik paar tundi rohkem kui talvel. Sageli mainiti liikumisharrastusena ka aiatöid ja muruniitmist, mida on suvel võimalik teha.

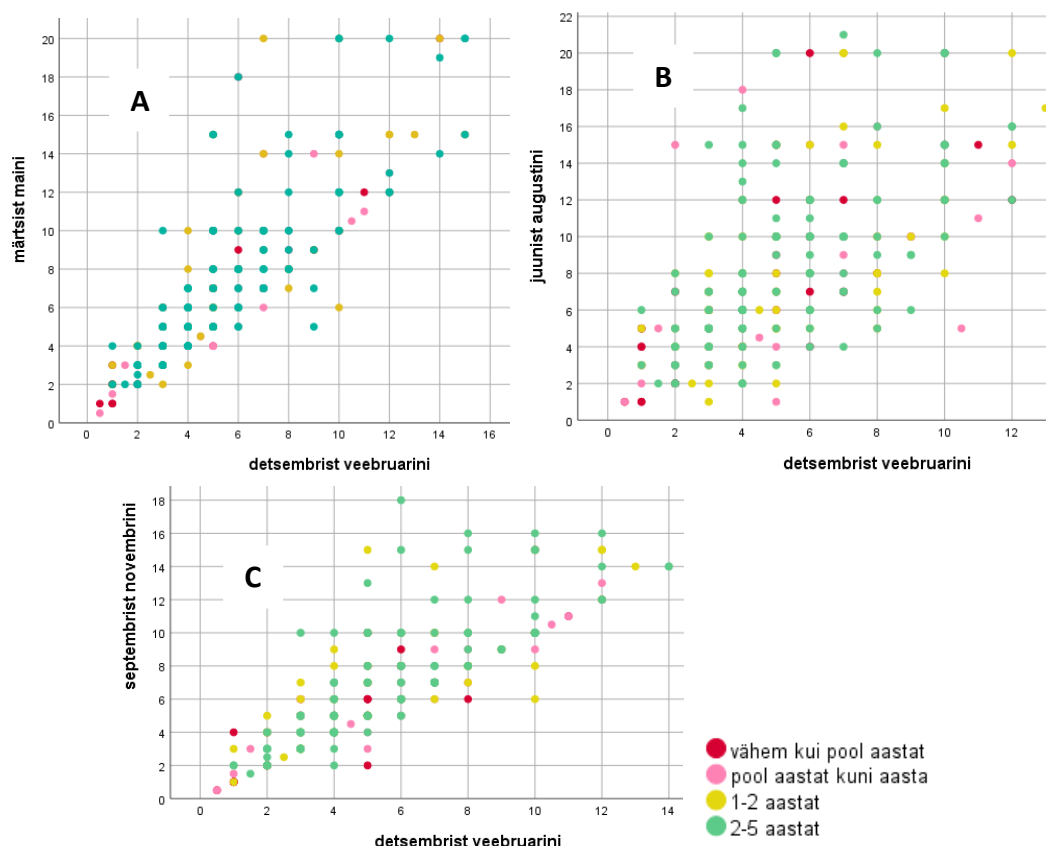
Joonis 14. Liikumisharrastusega tegelemise keskmine tundide arv nädalas erinevatel aastaegadel harrastamise kestuse lõikes.

Üldiselt võib öelda, et inimesed hindasid oma liikumistunde nädalas kohati üle ja ka andmete korrektsuse statistilise standardiseerimise meetod näitas, et 20% kõrgemaid väärtuseid (suvel rohkem kui 30h ja teistel aastaegadel üle 26h) ei ole kooskõlas ülejäänud vastustega ja sellise tundide mahu puhul ei ole tegemist harrastajate vaid väga tõsiselt liikumisega tegelevate isikutega. Need 20%

vastustest märgiti analüüsis puuduvateks väärtusteks, kuid andmestikus on nad võimaliku edaspidise uurimise tarbeks alles jäetud. Vastajatel oli võimalik ka kommenteerida oma vastuseid ja sealt ilmselt, et suuremaid tunde märkinud vastajad liigitasid sageli ka igapäevaelulisi käike ja tegevusi nagu aia ja majapidamistööd, liikumisharrastuste alla.

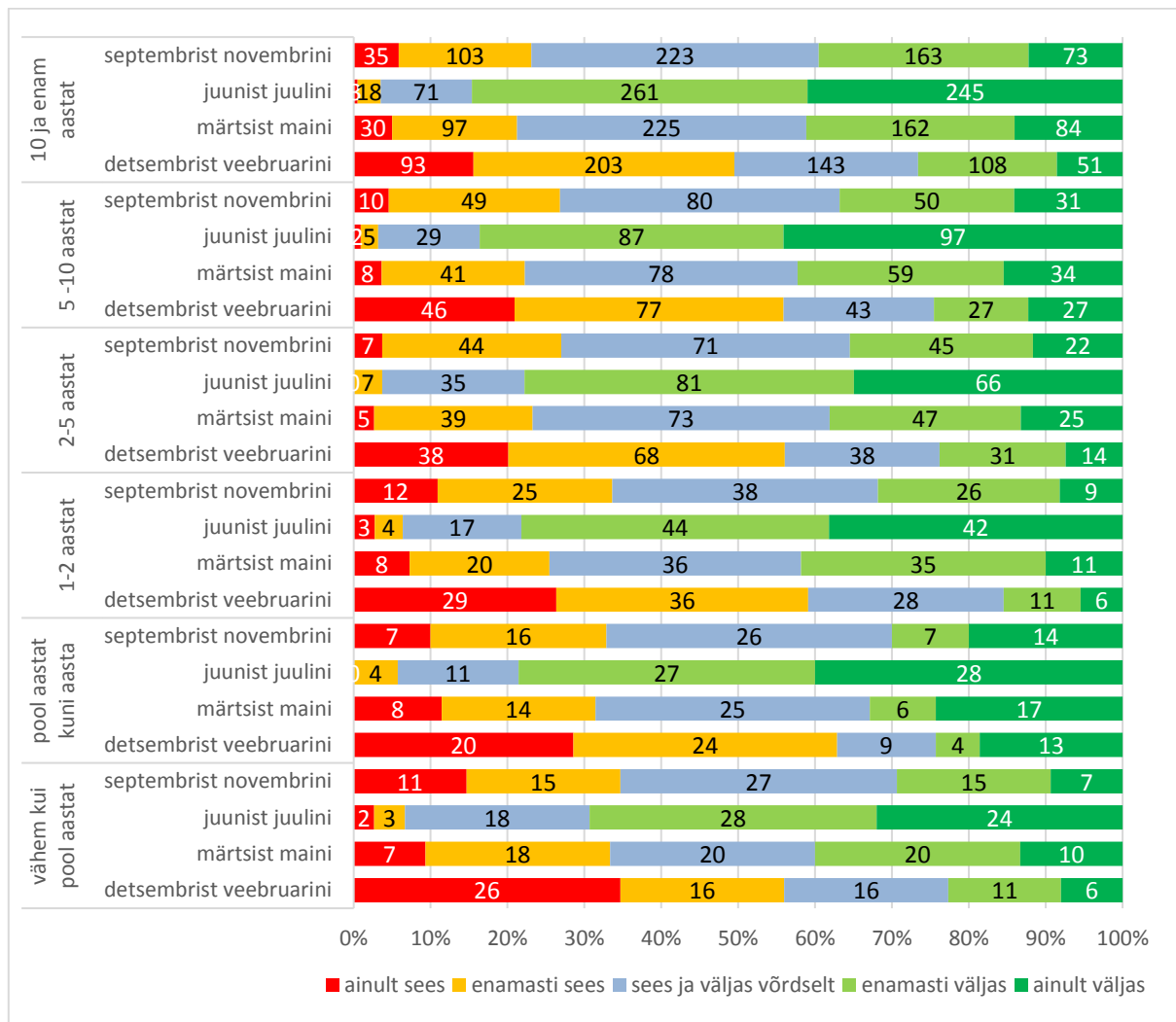
Üheks huvipakkuvaks küsimuseks oli kuidas erineb liikumisharrastustega tegelemise aeg nädalas erinevate aastaegade lõikes ühel ja samal harrastajal muutub. Selleks võrreldi kahe perioodi kaupa erineva liikumisharrastusega tegelemise kestusega vastajate lõikes nädala keskmist harrastamise aega hajuvusdiagrammil. Joonistelt on välja jäetud need, kes tegelevad või on tegelenud liikumisharrastusega kauem kui viis aastat, sest nende nädalane treeningutele kuluv aeg on erinevate aastaegade lõikes suhteliselt stabiilne ja huvi pakuvad just need, kes pole veel väga kaua regulaarse liikumisega tegelenud.

Jooniselt 15 on näha, et pigem veedavad talvised liikumisharrastajad kevadel paar tundi rohkem liikudes, kui nad seda talvel teevad (vt joonis 15 A), suvel on tundide arv ka suurem ja seda enamasti neil, kes on 2-5 aastat liikumisharrastusega tegelenud. Sügisene pilt on sarnane kevadisega ja näib, et lisaks soojemale ilmale on mõjuteguriks ka suvine puhkuste aeg ehk inimestel on suvel rohkem ajalist ressursi, mida liikumisharrastusega tegelemiseks täita.

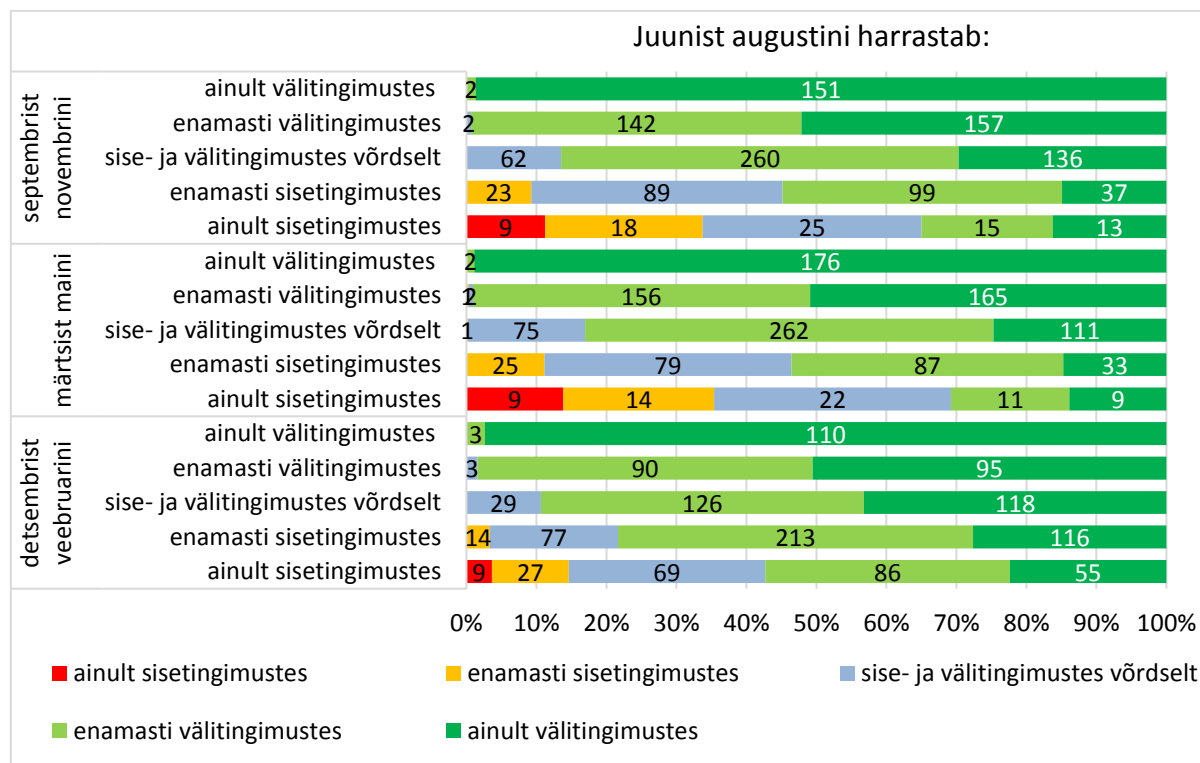
Joonis 15. Liikumisharrastusega tegelemise aeg tundides erinevatel aastaegadel

Üks küsimus, mis uurijaid huvitas, oli sise- ja välitingimustes liikumisharrastusega tegelemise võrdlus, mida vaadeldi erinevate liikumisharrastusega tegelemise kestuste lõikes (vt joonis 16). Eelduste kohaselt tegeletakse välitingimustes liikumisharrastusega pigem suvel, kuid on märgata, et väljas või enamasti väljas harrastajad on pigem pikemat aega liikumisharrastusega tegelenud kui hiljuti alustanud. Samasugust trendi võib tähelepanelik vaataja märgata ka kevadiste ja sügiseste võrdluste juures. Talvel on selgelt näha, et lühemat aega harrastajad teevad seda ainult sisetingimustes sagedamini kui kogenumad.

Joonis 16. Erineva liikumisharrastusega tegelemise kestusega vastajate harrastusega tegelemise kohad.

Kui võrrelda suviseid harrastamistingimusi ülejäänud aastaegade omadega, siis võib öelda, et need, kes sügisest kevadeni harrastavad alati välitingimustes, teevad seda suvisel ajal ka alati väljas. Pooled neist, kes harrastavad nõ hooajaväliselt enamasti välitingimustes teevad seda ka suvel enamasti ja ülejäänud pooled alati väljas. Need, kes tegelevad liikumisharrastusega sügisest kevadeni ka rohkemal või vähemal määral sisetalingimustes, teevad seda sarnasel määral ka suvel. See viitab konkreetse liikumisharrastuse erinevatele võimalustele sise- või välitingimustes harrastamise osas. Näiteks jõusaalis on mugavam siseruumides käia, kui välijõusaalides sarnaseid harjutusi teha. Samas võib talvine jõusaalis käija suvisel perioodil harrastada mõnda teist tegevust näiteks rattaga sõita või matkamas käia. Detsembrist veebruarini sise- ja välitingimustes harrastajaid liiguvad suvel pigem välitingimustes. Lisas 2 on tabel 2.1 detsembris erinevates tingimustest liikumisharrastajate harrastusega tegelemise tunnid erinevatel aastaegadel ja sealt on märgata, et välitingimustes harrastajad tegelevad oma harrastustega nädalas mõnevõrra kauem kui ülejäänud.

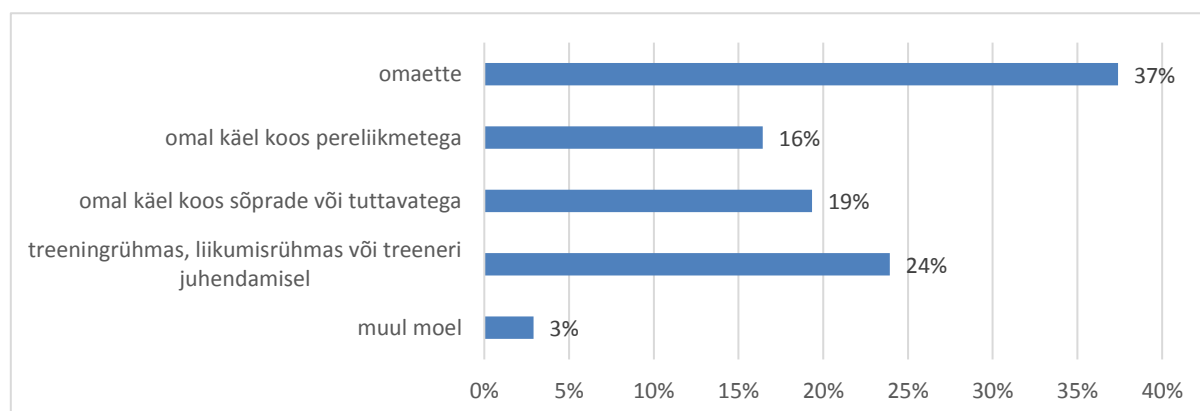

Joonis 17. Harrastamise tingimused septembrist maini võrrelduna suvise harrastamistingimustega.

Järgnevalt uurime, kellega koos liikumisharrastusega tegeletakse ja millistel üritustel osaletakse ja millistest puudust tuntakse.

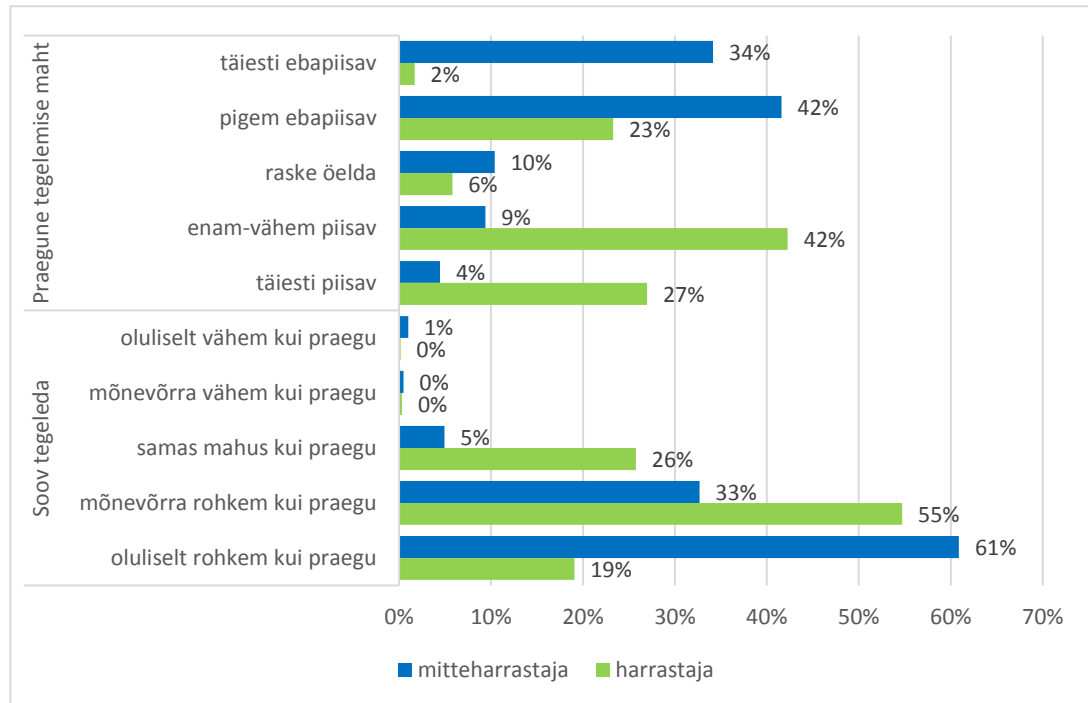
Liikumisharrastusega tegelejate kaaslased ja üritustel osalemine

Kõige sagedamini tegeletakse liikumisharrastustega omaette (37%, vt joonis 17), kuni 15-aastased ja madalama haridustasemega vastajad meelsamini sõpradega või treeningrühmas (vt Lisa 3). Paikuse osavallas ja Põhja-Pärnumaa vallas on teistest veidi sagedamini rühmas või treeneri juhendamisel liikumisharrastajaid. Omaette treenivad pigem kõrgemapalgased, lahutatud, lahku läinud, lesed või vallalised, pereliikmetega abielus või vabaabielus olijad, kes on enamasti kas 20-24 või 55-65-aastased.

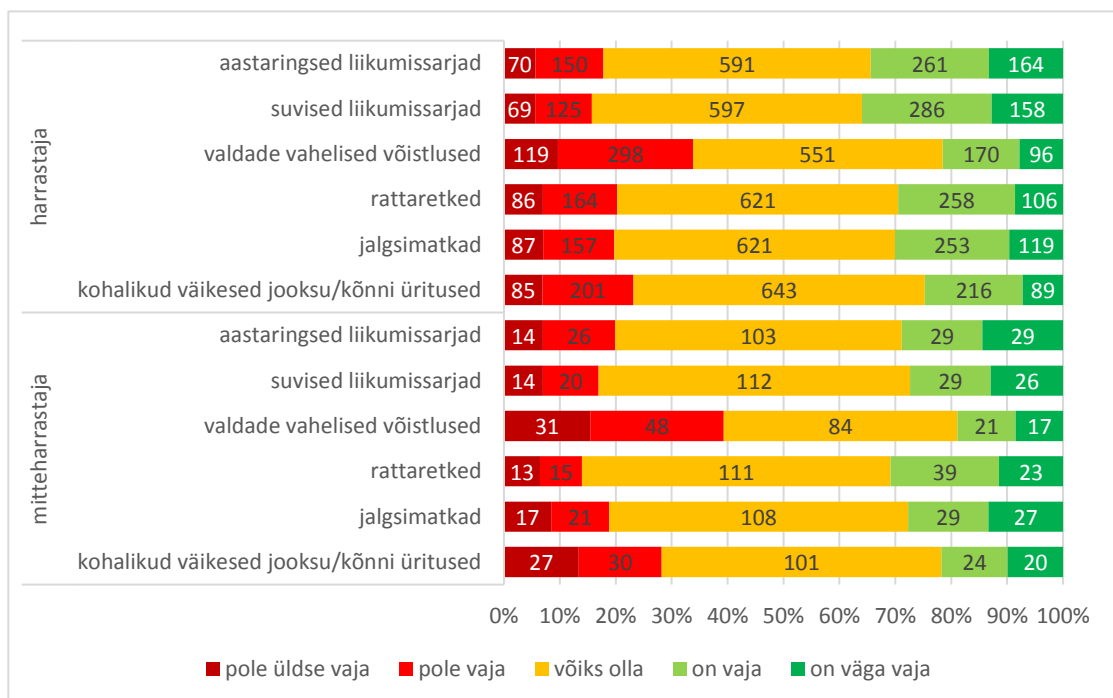
Joonis 18. Liikumisharrastusega tegelemise kaaslased.

Oma liikumise mahtu hindavad harrastajad piisavaks, kuid on ka neid, kes tulevikus tahaksid rohkem aega sellesse panustada. Mitteharrastajad pole enamasti rahul oma liikumisharrastuste tegelemise mahtudega ja suisa 61% soovib sellega tegeleda oluliselt rohkem kui praegu.

Joonis 19. Liikumisharrastusega tegelemise maht hetkel ja tulevikus

Vastajatele pakuti ka erinevaid võimalusi, kuidas liikumisharrastusega tegeleda ühistel üritustel osaledes (vt joonis 20). Kõige vähem soovisid nii harrastajad kui ka mitteharrastajad valdade vahelisi võistlusi ja kohalikke väikeseid kõnni või jooksu üritusi. Harrastajad soovisid pigem suviseid või aastaringseid sarju, Mitteharrastajad pigem rattaretki ja jalgsimatku.

Joonis 20. Liikumisürituste vajalikkus Harrastajate ja mitteharrastajate arvates.

Vastajatelt küsiti ka seda, et millistest üritustest veel puudust tuntakse ja mitteharrastajatest vastas sellele küsimusele 21 vastajat. Mitu vastajat ütlesid, et neile ei meeldi üldse sellised üritused ja et pigem peaks inimesi motiveerima liikuma ja infrastruktuuri parendama ja tööandjate poolset tuge. Need, kes soovisid konkreetse alaga seotud üritust nimetasid aladena kiikingut, laskesporti, harrastajate paaris pallimänge, ratsutamist, sulgpalli, suusatamist ja ujumist. Sooviti ka lastele mõeldud spordiüritusi, suvepäevi ja valdade siseseid võistlusi, võitluskunstiüritusi, tantsulisi tegevusi ja orienteerumist. Nn passiivsetest ehk mitte ise võistlejana osa võetavatest üritustest nimetati soovi Pärnu rannastaadionil mängude ja võistluste vaatamist ja spordimessi. Kaks vastajat avaldasid soovi osaleda koguperematkadel ja –üritustel, kus saab osaleda koos, mitte erinevatel distantsidel ja aegadel ja üks nimetas ka sellist rabamatka, kus matkad kuskile rabasse ja seal on kontsert. Üks vastaja oli väga pahane Pärnu kesklinnas toimuvate spordiürituste osas, sest elanikud on pandud sundseisu ja terve päev peab kuulama spordikommentaatori juttu ja ei saa rahulikult nädalavahetust veeta.

Üks vastaja tõi välja järgmised mõtted:

„Arvestades Eesti tippporti, millega ollakse maailmas pildis või oleks selleks võimalused, siis Pärnumaale oleks vaja: 1. Jõulumäele laskesuusatamiseks vajalikke tingimusi, ehk lasketiiru. Suusarajad sobivad raskusastmetelt tippvõistluste läbiviimiseks. 2. Pärnumaa ralli, omavalitsuste rahalise panusega korraldusse. Järjest enam on Eestis, kuid eriti just mujal maailmas asfalteeritud teid. Eesti on ralliriik, kuid meil on täitmata Eestis ja lähiriikides oluline sektor, meil pole asfaldirallit. Arvestades Pärnu sesoonsust ja Eesti ning lähiriikide rallikalendrid, siis ralli toimumise ajaks sobiks hästi aprilli keskpaik. Sel juhul suudaks siia tuua mitmete riikide välisvõistlejaid ja publikut. Kiiruskatsed ralli korraldamiseks on Pärnus ja maakonnas leitavad.“

Harrastajatest vastas sellele küsimusele 138, lisaks neile mainis 20 vastajat, et nad on pigem omaette harrastajad ja ei osale massiüritustel. Rohkem soovite erinevaid seiklusüritusi nii peredele kui ka ekstreemspordilastele nagu näiteks orienteerumissuunitlusega retkesid, seiklusorienteerumine (xdream), eri pikkusega rogainid. Puudust tunti avaveeujumisesarjast, discgolfi võistlustest valla radadel, tantsutreeningutest ja –võistlustest, harrastajate suusasõitudest, jalgratta- ja motoorienteerumisest, joogast erinevates vormides, lühemate (5km) jooksudistantsidega üritustest, kohalikest nn jõukatsumistest erinevatel aladel, rannas toimuvast spordisarjast või –üritustest, Nike Training Club stiilis tasuta ühistest välitreeningutest, rulluisuüritustest, SUP matkadest, tantsuvõistlustest, triatlonidest ja ööjooksust.

Sageli mainiti ka peredele suunatud üritusi, kus oleks võimalik lastega (nii suuremate kui väiksematega) koos liikuda ja rattaüritusi harrastajatele. Mitmeid kordi mainitud valdkond oli liikumisharrastusi tutvustavad üritused või koolitused. Üks vastaja ütles nii: *„Näiteks olen mõelnud rullsuusatamise peale, aga ei tea sellest midagi. Tahaks proovida ja juhendamist, enne kui varustust otsima minna. Ujumist täiskasvanutele, rattasõitu - kuidas ja millest alustada. Orienteerumise kohta, kas ja kuidas alustada, kui päris algaja oled.“* Teine vastaja ütles: *„Koolitusest spordi teemadel. Kuidas, kui palju, vigastused, toitumine, sport-puhkus jm.“*

Sooviti ka rohkem lastele suunatud tasuta lihtsamaid ühistreeninguid, kergemaid võistluseid, koolidevahelisi pallimängusarju, mis oleksid mitte 1x aastas toimuv meistrivõistlus, vaid mitu kuud kestev Liiga. Mainiti ka lemmikloomadega osalemist võimaldavate ürituste vajadust, toodi hea näitena koerte luiteretke ja TÜ Pärnu kolledži ööorienteerumist.

Siinkohal tuuakse välja mõned konkreetsemad mõtted, mida vastajad välja pakkusid:

„Vanasti oli selline üritus "12 tervise laupäeva ". See oli pereüritus, kus rahvas rändas koos lastega ning inimesi oli rajal murdu.“

„Suviseid treeninguid rannas, näit. zumba, bodyjam, igasuguseid liikumistrenne, siis saaks nendest osa võtta ka need, kes rannas puhkavad“

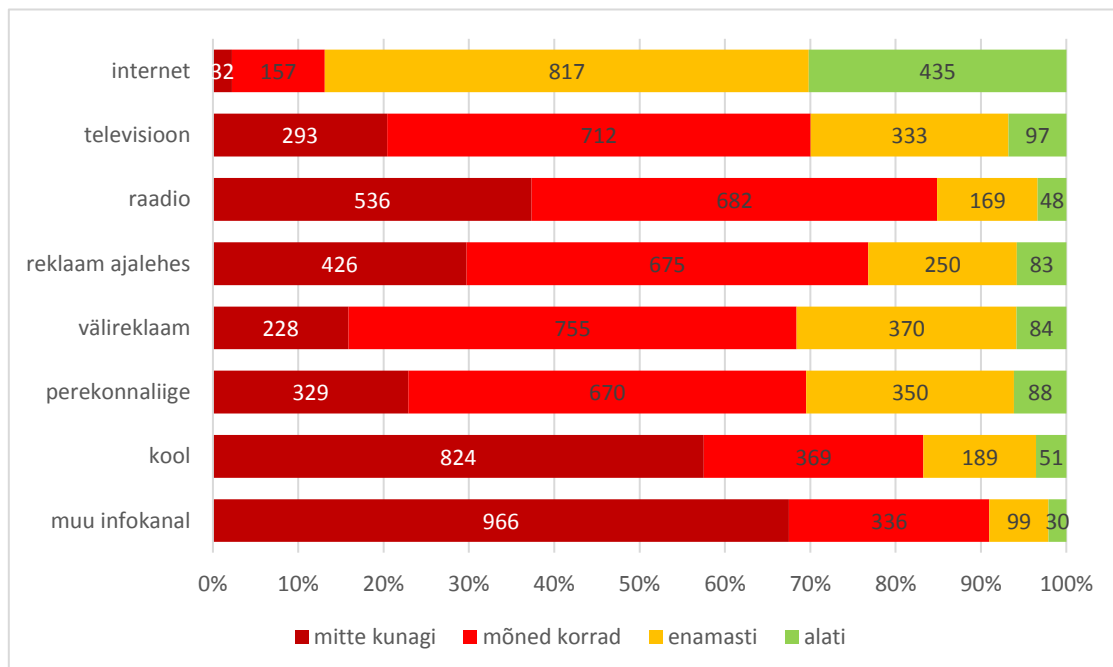
„Pärnu Spordiliidul (PSL) pakkuda võimalust läbi kohalikkude spordiklubide erinevate ürituste sarjaarvestust. Näiteks nagu Tartu Maratoni kuubik, mis hõlmab erinevaid spordialasid. Hetkel on olemas 2 Silla klubi jooksusari, kuid sinna võiksid lisanduda ka rattaretked, teispäevased jooksusarjad, orienteerumised ja suusasõidud. Selle arvestuse ja eraldi auhindamise/ära märkimise võiks võtta enda peale PSL. Auhinnad ei pea olema suured, pigem sümboolsed ja kohalikelt ettevõtetelt. Eesmärk oleks kutsuda inimesi-peresid ja sõpruskondasid osalema erinevatel üritustel.“

„Väga äge oleks mingi erinevatest aladest kombineeritud läbi aasta kestev sarivõistlus. Valdade vahelistest võistlustest võiks osas võtta ka nõ. spordiklubid“

„Võib olla sellisest, kus on ka mingi tähtpäeva või muu lugu juures. Vastlapäev on tänaseks ainult suurema ja uhkema kuklireklaam. Kui ilm on kehv ja kool välja ei lähe, siis põhimõtteliselt vastlapäev oli jah, sõime suppi ja kuklit, aga õues me keegi ei olnud. Mõned ettevõtted korraldavad küll ise ja ongi tore, aga kogukonnale ja kõigile avatud vastlapäeva tegevusi ei pakuta. No võiks selle ülesande endale keegi võtta :) Lisaks on juba natuke üleküllus kõikvõimalikest festivalidest, kus on ühed ja samad pakkujad lambavillatoodetest suhkruvatini, käid ringi, teed kohustuslikke oste, keegi tuttav esineb ka... aga tegevust on vähe. Kui just lastele mõeldud 4eur batuudihüppamist arvesse ei võta. Aga meil on puudu Pärnu linnas liikumisfestival vms“

Järgmise küsimusena oli vastajatel võimalus nimetada aasta jooksul spordiüritustel osalemise arv. Mitteharrastajatest 29% osaleb spordiüritustel 1-5 korda, Harrastajate seas on neid 40%, kuid 12% osalevad 5-20 spordiüritusel ja 4% on osalenud rohkemal kui 20-nel.

Üritustel osalemine eeldab ka võimalust neist teada saada ja järgmine küsimus seda ka uuris (vt joonis 21).

Joonis 21. Info saamise kanalid.

Kõige rohkem saadakse infot internetist (85% vastajatest), kuid kolmandik vastajatest saab infot spordiürituste kohta ka välireklaamidelt, perekonnaliikmetelt või televisioonireklaamidest. Muude

kanalitena nimetati sotsiaalmeediat, Facebooki ja e-kirju, mis käivad ka interneti alla. Lisaks tuleb infot treeneritelt, sõpradelt, tuttavatelt, töölt. Mitmeid kordi mainiti ka võistlustel jagatavaid infovoldikuid.

Kokkuvõte

Vastajate hulgas domineerisid naised, kuid selle põhjal ei ole järeldusena asjakohane välja tuua, et neid on liikumisharrastusega tegelejate seas rohkem, vaid üldiselt näitab vabatahtlikult täidetavate küsitlusankeetide statistika, et naised on altimad vastama erinevatele küsimustikele ning osalema uuringutes. Kuigi maakonna elanike seas jäi küsitlusaktiivsus madalaks on siiki võimalik valdade olukorra kohta tulemusi üldistada. Vastajate seas oli teistest rohkem esindatud pikemat aega regulaarselt liikumisharrastusega tegelenud vastajad, kuid ka liikumisharrastusega mitte tegelejaid oli piisavalt, et saada neist ülevaade.

Üldiselt suhtusid vastajad liikumisharrastusse positiivselt, kuigi sageli peeti selleks ka igapäevatoimetusi. Tegeletakse võimaluste piires erinevate aladega, kuid sagedasemad on kõndimine, rattaga sõitmine ja jõuharjutustetegemine. Kurdeti ajaressursi puudumist, mis takistab aktiivsemalt sportimisega tegelemist ja maapiirkondades ja infrastruktuuri puudulikkust ja seda just valgustatud kergliiklusteede osas. Kuigi maakonna tõmbekeskustes on head sportimisvõimalused, siis ei soovi maapiirkondade inimesed peale tööd koju sõitmise järel tagasi linna spordiklubisse või kergliiklusteetele liikuma tulla.

Oodatakse erinevaid üritusi ja seda just väiksema kogemusega liikumisharrastajatele, soovitakse üritusi rannas, rohkem orienteerumist ning lastele ja noortele suunatud võistlusi. Suurema koormusega harrastajad soovivad põnevamaid ja proovile panevamaid üritusi nagu näiteks pikemad orienteerumisüritused, ekstreemsed matkad ja rattaorienteerumised. Nii mõnigi tõi välja, et tähtsad polegi suured auhinnad vaid rõõm liikumisest ja see on asi, mida maakondlik Spordiliit nende arvates liikumise propageerimiseks tegema peaks. Matkad rabas, jalgsi ja rattaga, oleks need, millest praegused mitteharrastajad hea meelega osa võtaksid ja sooviskid seda teha koos perega.

Vastajatelt tuli ka kriitikat, et miks küsiti nii detailselt erinevaid andmeid vastaja tausta kohta ja ei oledud rahul, miks ei kaardistatud erinevaid liikumisharrastusi aastaegade lõikes. Isikuandmeid vastajatelt ei küsitud, kuid erinevaid sotsiaaldemograafilis andmeid oli küll päris mitu, sest võeti aluseks varasemad uuringud, kus selgitati ka seda, et liikumisharrastusega tegelemine sõltub mitmetest aspektidest. Uuringu käigus võrreldi erinevaid küsimus kõikide sotsiaaldemograafiliste gruppide lõikes ja need joonised on lisas 2. Aastaegade lõikes liikumisharrastuse kaardistamist kaaluti ankeeti koostades mitmetes variantides, kuid lõpuks otsustati jääda käesoleva versiooni juurde, sest see oli piisavalt esialgset infot andev ja ei venitanud ankeeti liiga pikaks.

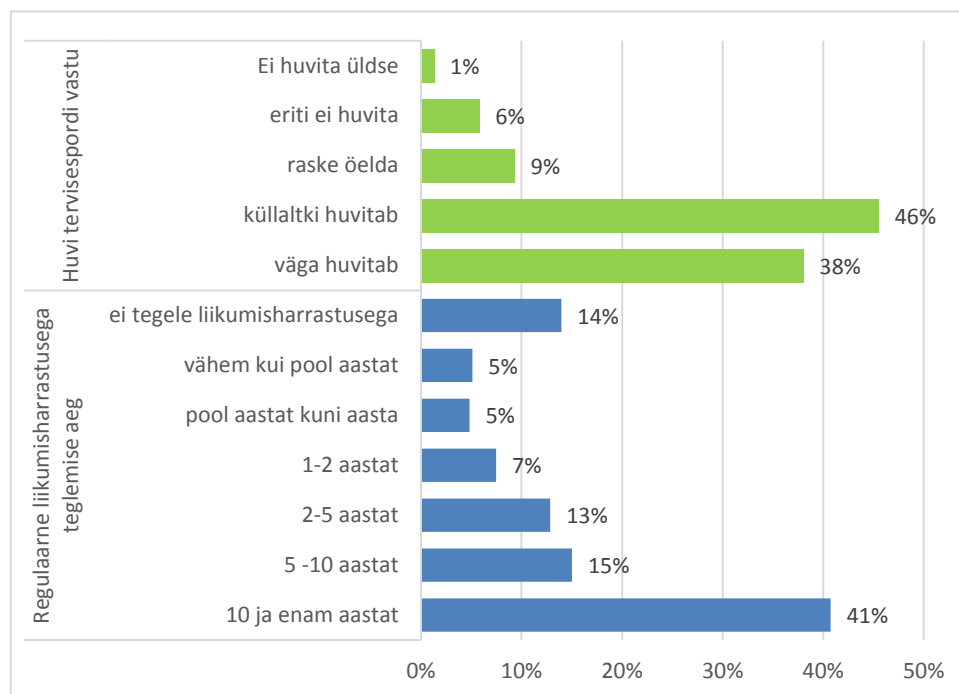
Lisad

Lisa 1. Küsitlusankeet

Küsitlusankeet on kättesaadav aadressil:

<http://bit.ly/liikumisuuring>

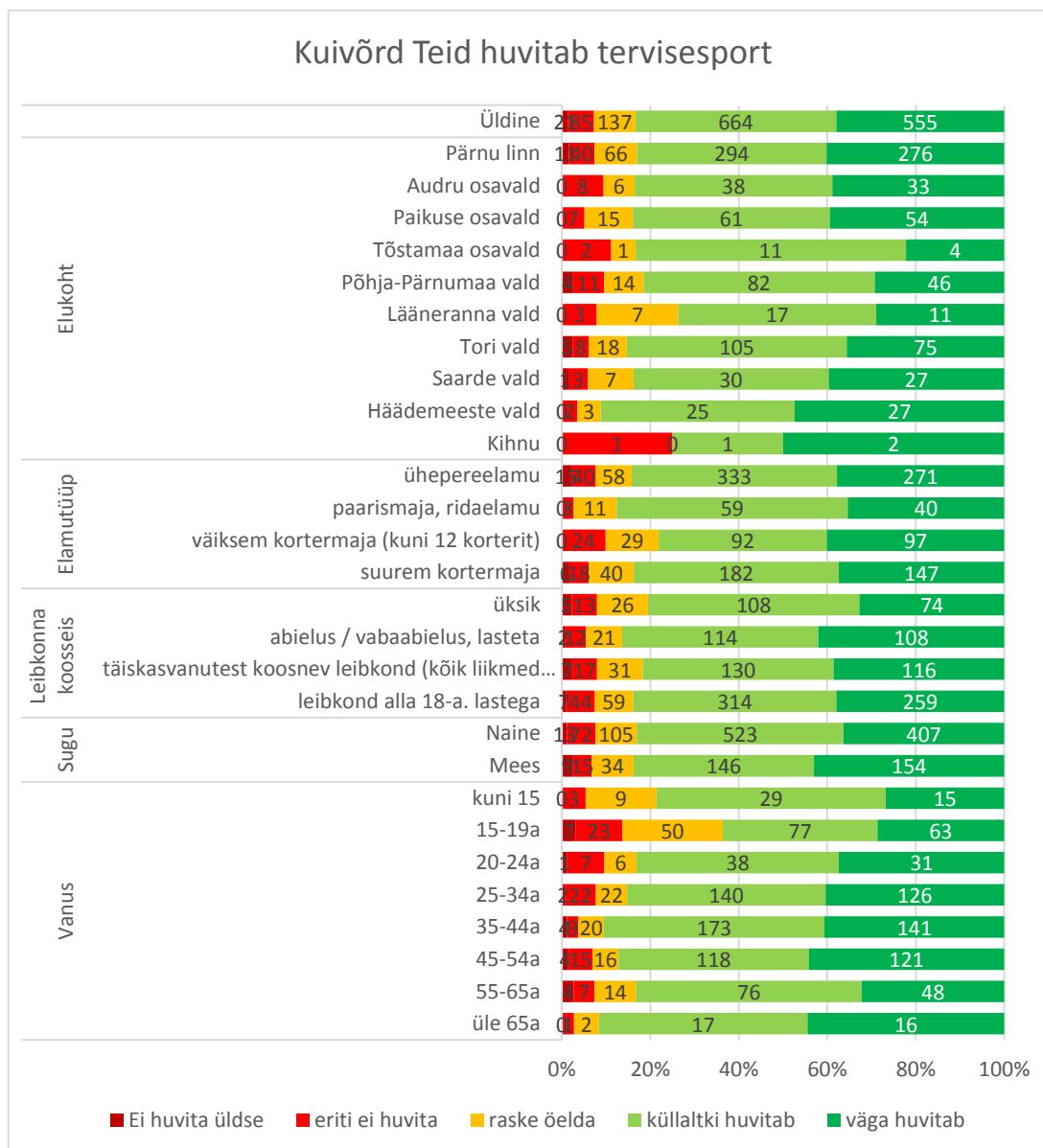
Lisa 2. Joonised

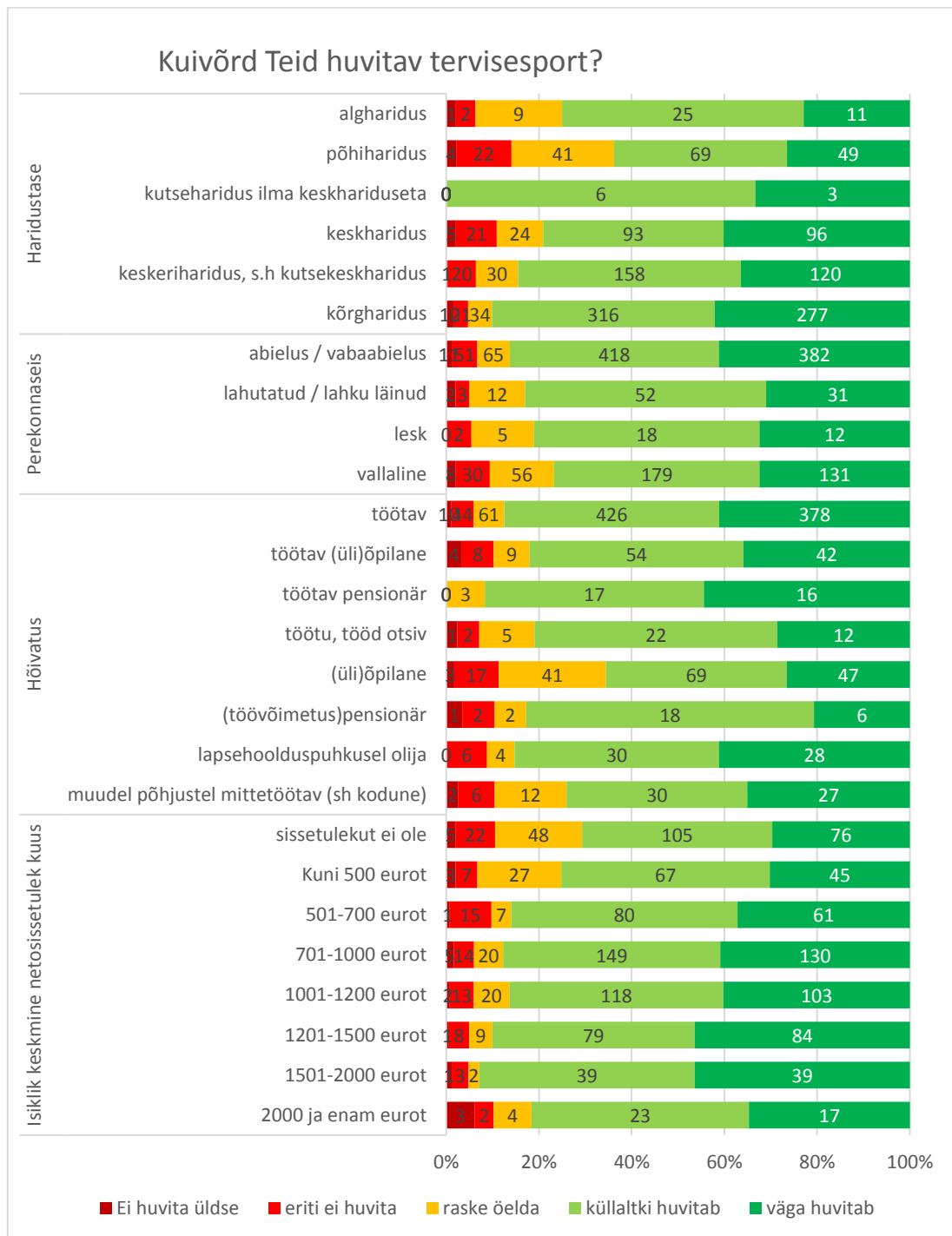
Joonis 2.1. huvi tervisespordi vastu ja regulaarse liikumisharrastusega tegelemise kestus.

Tabel 2.1. Talviste liikumisharrastajate harrastusega tegelemise aeg nädalas teistel aastaegadel

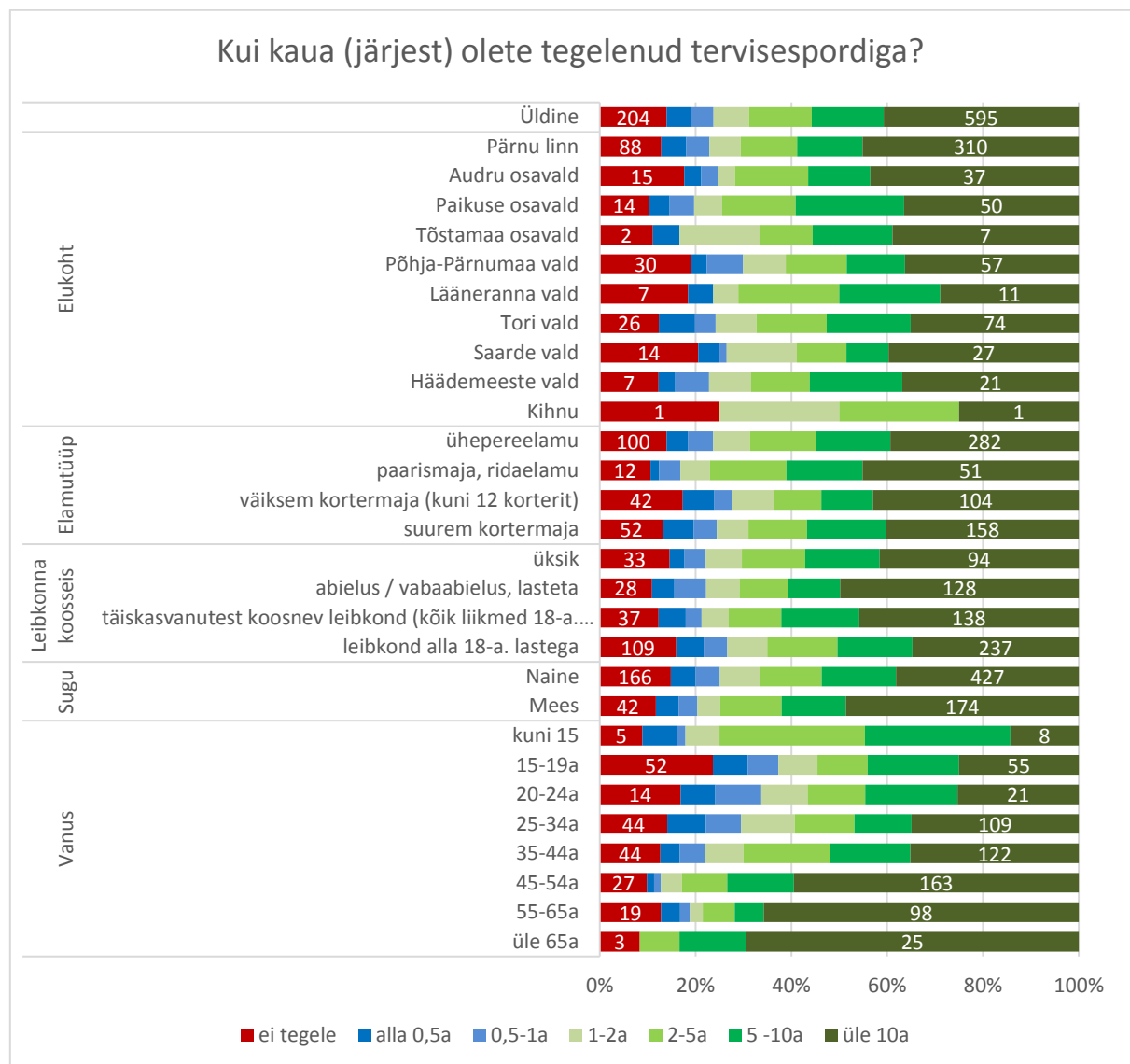
Tegeleb liikumisharrastusega detsembrist veebruarini:		Liikumisharrastusega tegelemise aeg nädalas			
		detsembrist veebruarini	märtsist maini	juunist augustini	septembrist novembrini
ainult sisetingimustes	Keskmine	6,0	7,1	8,23	6,9
	N	219	220	218	221
enamasti sisetingimustes	Keskmine	6,3	7,8	9,35	7,2
	N	395	395	391	394
sise- ja välitingimustes võrdselt	Keskmine	6,9	8,6	10,61	8,4
	N	254	254	247	257
enamasti välitingimustes	Keskmine	6,3	7,6	9,83	7,4
	N	178	176	175	177
ainult välitingimustes	Keskmine	6,8	8,5	10,85	8,2
	N	106	107	103	105
Koos	Keskmine	6,4	7,8	9,62	7,5
	N	1152	1152	1134	1154

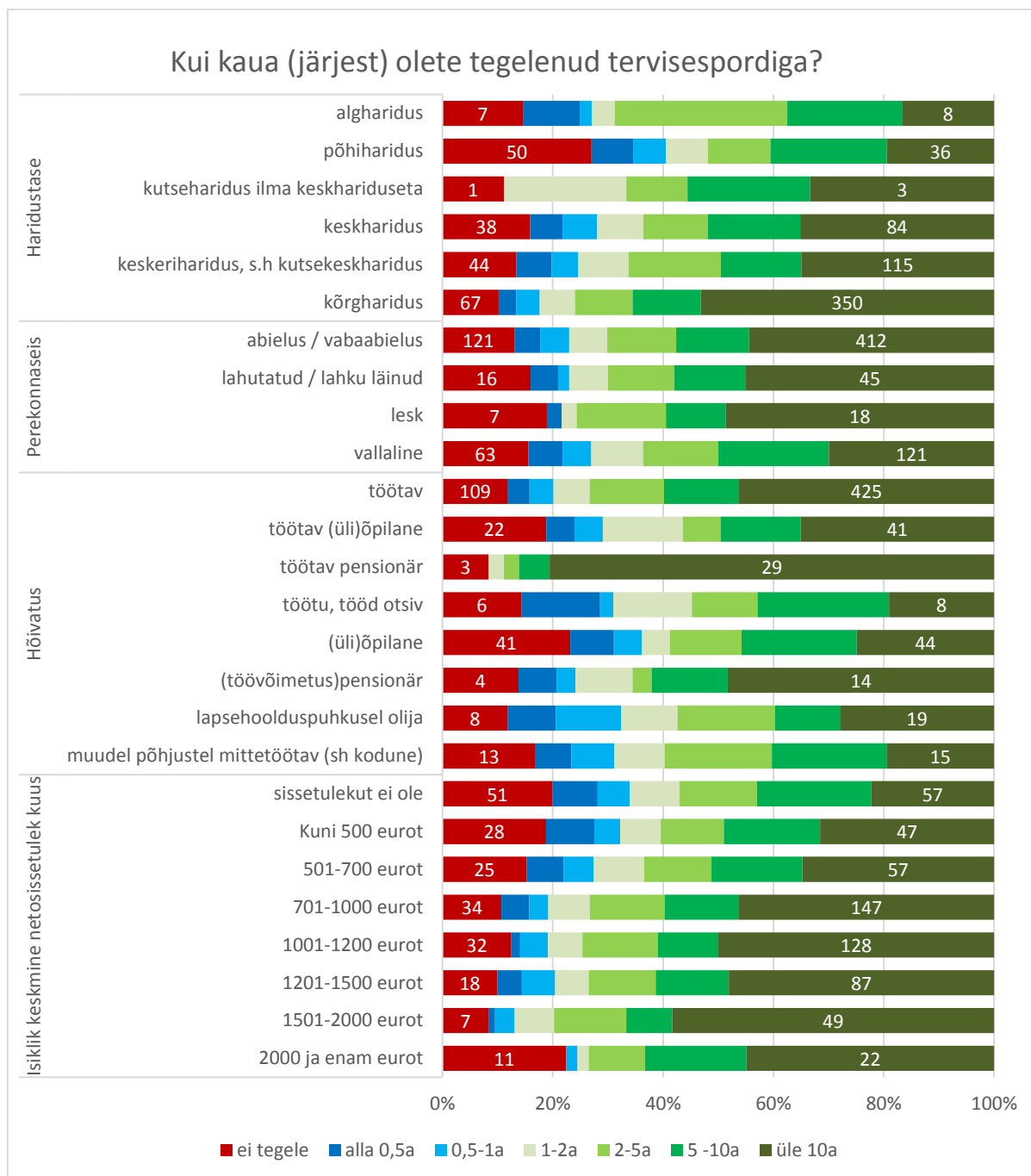
Jooni 2.2. Huvi tervisespordi vastu sotsiaaldemograafiliste näitajate lõikes

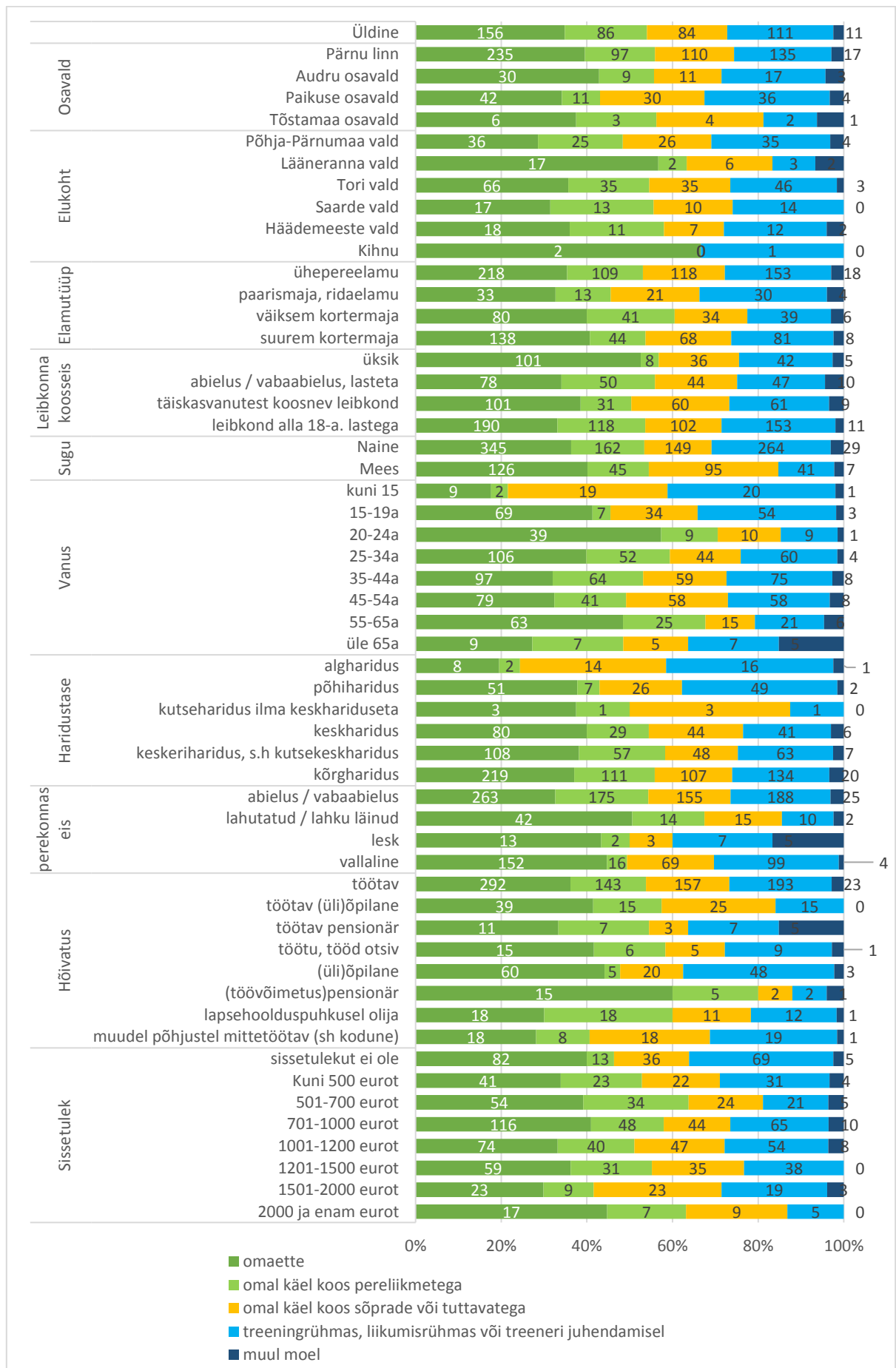
Jooni 2.3. Huvi tervisespordi vastu sotsiaaldemograafiliste näitajate lõikes

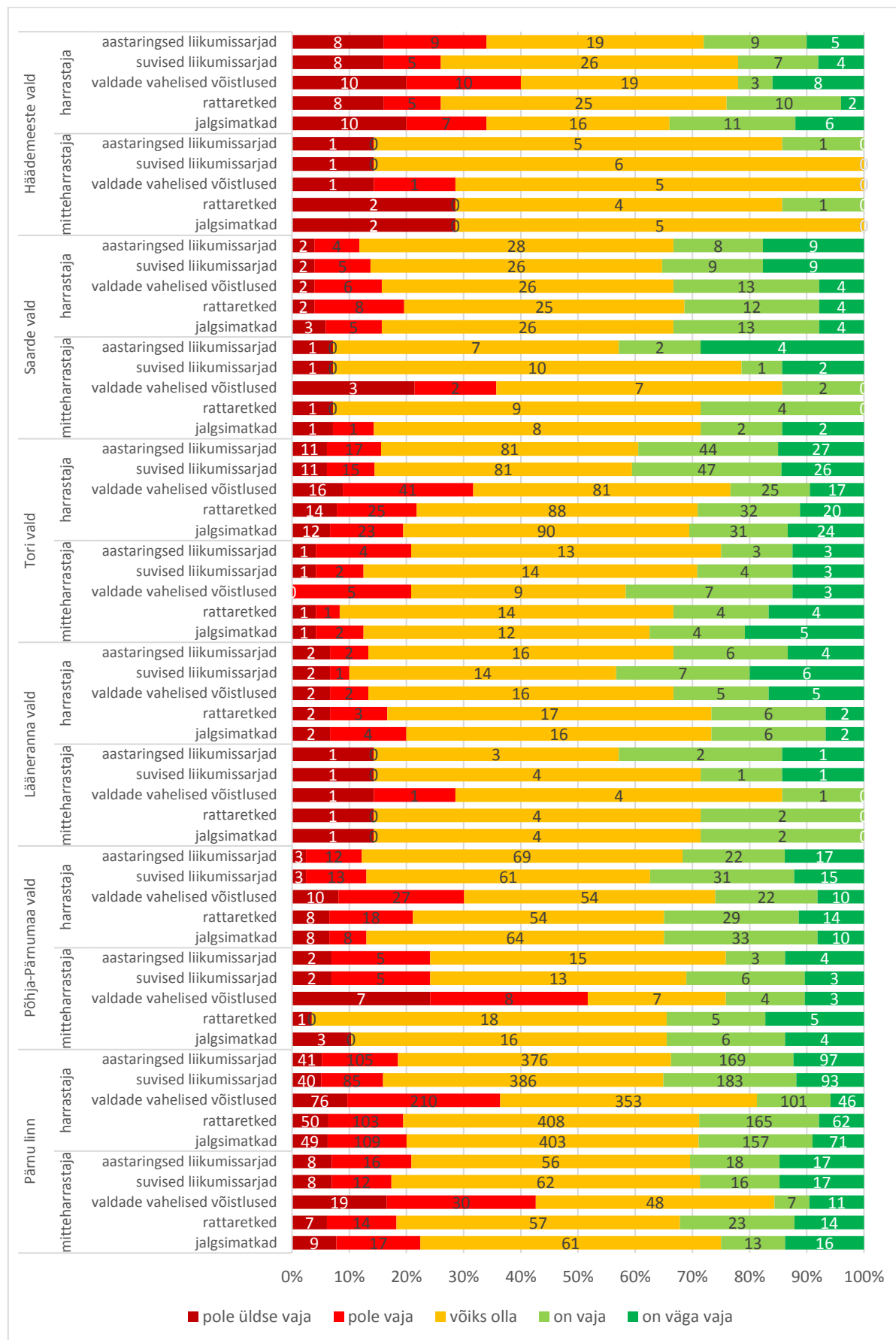
Joonis 2.4. Tervisespordiga regulaarselt tegelemise kestus

Joonis 2.4. Tervisespordiga regulaarselt tegelemise kestus

Joonis 2.5. Treeningukaaslaste erinevate sotsiaaldemograafiliste näitajate lõikes

Joonis 2.6. Ürituste vajalikkuse elukoha ja harrastamise lõikes